

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu

Studijní program: 6208 B Ekonomika a management
Studijní obor: Obchodní podnikání

Naučné stezky v cestovním ruchu Blanského lesa

Vedoucí bakalářské práce
RNDr. Josef Navrátil, Ph.D.

Autor
Pavel Chlumský

2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Naučné stezky v cestovním ruchu Blanského lesa vypracoval samostatně s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 sb. v plném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly, v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb., zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 24.3.2012

Pavel Chlumský

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce za přípravu pracovních materiálů zveřejněných v kurzu Moodle EF JU v ČB „Navrátil – Bakalářská práce“ a umožnění jejich využití v textu mé bakalářské práce. Děkuji též rodině a svým blízkým za podporu.

OBSAH

1	Úvod	4
2	Literární rešerše	5
2.1	Cestovní ruch a jeho systém	5
2.2	Předpoklady cestovního ruchu	6
2.3	Účastník cestovního ruchu	7
2.4	Naučné stezky	9
2.5	Vybraná oblast	9
3	Cíle a metody	11
3.1	Cíle a hypotézy	11
3.1.1	Hlavní cíl:	11
3.1.2	Dílčí cíle a hypotézy:	11
3.2	Data a metody	11
3.2.1	Naučné stezky - trasování	12
3.2.2	Naučné stezky – informační tabule	12
3.2.3	Aktuální poptávka	14
3.2.4	Projekt optimalizace	17
4	Výsledky	18
4.1	Analýzy nabídky naučných stezek	18
4.1.1	Naučná stezka Kolem Kletě	18
4.1.2	Naučná stezka Brložsko	21
4.1.3	Naučná stezka Granátník	23
4.1.4	Naučná stezka Vyšenské kopce	26
4.1.5	Naučná stezka Holubov - Dívčí Kámen – Třísov	29

4.1.6	Naučná stezka Červený dvůr.....	31
4.1.7	Nabídka NS ve sledovaném území	33
4.2	Analýza preferencí aktuálních návštěvníků.....	39
4.2.1	Demografická segmentace	39
4.2.2	Geografická segmentace	40
4.2.3	Preference výletů.....	41
4.2.4	Doprava k naučné stezce	41
4.2.5	Možnosti Absolvování trasy.....	42
4.2.6	Informace o zajímavostech.....	43
4.2.7	Značení trasy	44
4.2.8	Způsob trasování	45
4.2.9	Zaměření trasy.....	45
4.2.10	Přednosti naučných stezek před klasickými turistickými trasami.....	46
4.2.11	Nejdůležitější aspekty rozhodující při výběru naučné stezky	47
4.2.12	Ochota návštěvníků platit za vstup na naučnou stezku	48
4.2.13	Zájem návštěvníků o absolvování stezky s průvodcem	49
4.2.14	Ochota návštěvníku platit za průvodce po naučné stezce	50
4.2.15	Nespokojenost návštěvníků naučných stezek.....	50
4.3	Identifikace rozdílů v odpovědích návštěvníků.....	52
4.3.1	Závislost odpovědí na pohlaví.....	52
4.3.2	Závislost odpovědí na počtu návštěv naučných stezek v minulém roce	53
4.3.3	Závislost odpovědí na věkové kategorii.....	56
5	Diskuse	61
6	Návrh projektu.....	63
6.1	Úvod k projektu	63

6.2	Cíl projektu	63
6.2.1	Specifický cíl projektu	63
6.2.2	Lokalizace projektu	64
6.2.3	Zadavatel projektu.....	64
6.3	Technické údaje projektu.....	64
6.4	Řešení projektu	65
6.4.1	Technické řešení.....	65
6.4.2	Návrh informační tabule: Památné stromy.....	66
6.4.3	Kalkulace projektu	66
	Závěr	68
7	Summary.....	69
8	Seznam pramenů a použité literatury	70

1 ÚVOD

Chráněná krajinná oblast Blanský les se nachází v jedné z turisticky nejatraktivnějších oblastí Čech. Na západ od ní leží Národní park Šumava, z jihu se přímo u jeho hranic nachází turistické centrum Český Krumlov. Na východní straně najdeme metropoli Jižních Čech České Budějovice a ze severu známé město Prachatice. Tyto fakta dávají Blanskému lesu skvělou pozici v rámci nabídky v cestovním ruchu.

Navíc k uvedeným předpokladům přidá Blanskému lesu na atraktivitě jeho vlastní přírodní i kulturní bohatství. Blanský les je z velké části zalesněná vrchovina až hornatina protkaná velkým množstvím potůčků a říček vlévajících se do řeky Vltavy. Celá oblast je velmi pestrá na různá živočišná nebo rostlinná společenství. Kromě těchto krás je Blanský les bohatý na historické památky. Na tomto území o rozloze 212 km² jich najdeme více než sto! Pro potřeby turistů je zde vybudována síť turistických tras koncentrujících se především kolem hory Klet' (1083m).

Díky všem výše uvedeným faktorům by měl být Blanský les ideálním cílem pro účastníky cestovního ruchu. A mezi turistické atraktivity, které se o jejich zájem ucházejí, můžeme zařadit i šest naučných stezek nacházejících se v této CHKO.

Hlavní cílem bakalářské práce je zdokumentovat právě těchto šest naučných stezek. Práce se zaměří na zhodnocení současného stavu naučných stezek a jejich využití. Poslouží k tomu vlastní šetření, které bylo prováděno v Blanském lese a jehož data byla použita pro analýzu nabídky těchto stezek. Cílem je zjistit, jak vypadá situace na konkrétních stezkách. V tomto ohledu je důležitá komunikace s účastníky cestovního ruchu. Jejich názor na naučné stezky, co chtějí od naučných stezek a co preferují, hraje pro analýzu stezek důležitou roli. Podle jejich odpovědí bude možné stanovit, kde se při poskytování služeb cestovního ruchu na naučných stezkách nacházejí nedostatky. Ke stejnému cíli vede i zjišťování stavu naučných stezek. Jakou oblastní prochází, jakým terénem, jaké atraktivity lze na trase nalézt? Bakalářská práce by možná jednou svými výsledky mohla přispět ke zlepšení nabídky na těchto stezkách. Jeden návrh projektu na zlepšení vybrané naučné stezky je ostatně již součástí této práce.

2 LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1 Cestovní ruch a jeho systém

Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich běžného pobytu, za účelem pro ně příjemných aktivit (Horner & Swarbrooke, 2003, s. 45). Takováto definice ale pro obsáhnutí cestovního ruchu nestačí. Lidé mohou trávit svůj volný čas účastí v různých sportovních aktivitách, sluněním, komunikací, zpěvem, projížděkami, turistikou, čtením, nebo jednoduše užíváním si okolního prostředí. Pokud rozebíráme problematiku hlouběji, měli bychom v definici cestovního ruchu zahrnout lidi, kteří se jej účastní v rámci mítinků, obchodních konferencí, nebo jiných obchodních a profesionálních aktivit (Goeldner & Ritchie, 2009, s. 4). Z tohoto pohledu se nabízí další definice cestovního ruchu ve výkladovém slovníku cestovního ruchu (Pásková & Zelenka 2002, s. 45), že cestovní ruch je komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníků cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně aktivit osob, které služby cestovního ruchu nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním zdrojů pro cestovní ruch, jejich rozvojem a ochranou. Dále sem zahrnujeme souhrn politických a veřejně správních aktivit (politika CR, propagace CR, regulace CR, mezinárodní spolupráce apod.).

Lze si tedy představit, že cestovní ruch bude významným hospodářským odvětvím. Světová rada cestování a cestovního ruchu měřila ekonomický dopad cestování a cestovního ruchu pro svět, regiony, a pro organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj již od roku 1991. V roce 1992 vydala její první odhady, které naznačovaly, že cestování a cestovní ruch je jeden z největších světových průmyslů a generátor kvalitních zaměstnání. (Goeldner & Ritchie, 2009, s. 25)

Takovýto významný průmysl je třeba určitým způsobem segmentovat. Kniha *Tourism* (Goeldner & Ritchie, 2009, s. 277-278) používá jedno z rozdělení podle Smithe, který identifikoval šest kategorií cestovního ruchu (Smith, 1997, s. 2-3):

1. Etnický cestovní ruch je cestování za účelem pozorování kulturních výjevů a stylů skutečně exotických lidí.

2. Kulturní cestovní ruch je cestování za poznáním a, v některých případech, za návštěvou některých mizejících životních stylů, které lidská paměť dosud zná.
3. Historický cestovní ruch je cestování od muzeí až po katedrály, které pro nás vyzdvihují slávu minulosti.
4. Environmentální cestovní ruch je podobný Etnickému cestovnímu ruchu, přitahuje turisty do vzdálených oblastí. Ale tady je důraz kladen na atraktivitu přírodní a životního prostředí než na ty etnické.
5. Rekreační cestovní ruch se zaměřuje na účast na sportování, léčebné procedury, slunění se a sociální kontakt v uvolněném prostředí.
6. Kongresový cestovní ruch charakterizovaný dohodami, setkáními a semináři je další důležitá forma cestování

Z pohledu jedné z definic (Ritchie & Crouch, 2003, s. 62) cestovního ruchu, je cestovní ruch otevřený systém. Působí na něj mnoho vlivů a tlaků, které vznikají mimo systém samotný v globálním prostředí nebo také makroprostředí. Makroprostředí sestává z rozsáhlé škály fenoménů, které ovlivňují všechny lidské aktivity a které tedy nejsou svými vlivy specifické pouze pro cestovní ruch. Pro srovnání, konkurenční prostředí neboli mikroprostředí je část systému cestovního ruchu, protože zohledňuje jednotlivé kroky a aktivity složek systému cestovního ruchu, které přímo ovlivňují cíle každého člena systému, ať už jsou to soukromé společnosti, nebo sdružení organizací v destinaci.

2.2 Předpoklady cestovního ruchu

Vznik cestovního ruchu, jeho intenzita a rozmístění je podmíněno existencí řady skutečností společenského, geografického a technického charakteru, které nazýváme předpoklady nebo podmínky cestovního ruchu (Šprincová, 1981, s. 23). V zásadě se autoři shodují na prvcích předpokladů cestovního ruchu, přičemž volí vlastní či podobný systém jejich rozdělení. Lze použít rozdělení podle Hraly (Hrala, 2001, s. 11-12), který činitele rozvoje a rozmístění cestovního ruchu z ekonomického a geografického hlediska dělí na:

- činitele, které stimulují vznik cestovního ruchu ve funkci poptávky a klasifikují se jako selektivní (stimulační) faktory.

- činitele, které vytvářejí možnosti pro jeho lokalizaci ve vztahu nabídky teritoria a klasifikují se jako lokalizační podmínky.
- činitele, které umožňují jako faktickou realizaci a klasifikují se jako realizační podmínky.

Stejně rozdělení uvádí dále například Mirvald (Mirvald, 1996). Do těchto činitelů lze zařadit jednotlivé zdroje cestovního ruchu. Ty jsou brány jako souhrn přírodních a společenských předpokladů pro rozvoj CR na daném území (Pásková & Zelenka, 2002, s. 332)

Podle publikace *The Competitive Destination* (Ritchie & Crouch, 2003, s. 110-111) lze tyto zdroje cestovního ruchu rozdělit na sedm hlavních typů:

- Fyziografie destinace (hlavně krajina, scenérie a klima)
- Kultura a historie destinace
- Rozsah veškerých aktivit uskutečnitelných v destinaci
- Množství zvláštních eventů nabízených v destinaci
- Superstruktura destinace
- Míra zábavních akcí
- Síla tržních vztahů v destinaci

2.3 Účastník cestovního ruchu

Účastníkem cestovního ruchu je každá osoba, která pobývá přechodně mimo své běžné bydliště, přičemž motivací pro cestu není výdělečná činnost v tomto místě. Účastní se tedy některého druhu nebo formy cestovního ruchu (Pásková & Zelenka 2002, s. 301). V souvislosti s touto definicí se dále používá výraz turista. Z marketingového hlediska je turista ten, kdo vyhledává různé psychické a fyzické zkušenosti a uspokojení. Jejich povaha rozhoduje o destinaci, kterou si turista vybere a aktivity, které prožije (Goeldner & Ritchie, 2009, s. 5). Co si vybere jako produkt v rámci cestovního ruchu, určují motivační a determinující faktory. Motivační faktory jsou takové faktory, které vedou lidi k potřebě rekreace nebo dovolené nebo k potřebě různých aktivit provozovaných ve volném čase.

Determinující faktory jsou dvojího typu. Jednak ty, které určují, zda zákazník například bude nebo nebude moci jet na dovolenou. Druhý typ těchto faktorů určuje, jaký typ výletů nebo cest bude moci podniknout za předpokladu, že bude moci jet na dovolenou (Horner & Swarbrook, 2003, s. 64).

Horner dále používá typologii turisty podle Cohena (Horner & Swarbrooke, 2003, s. 65-66).

Cohen (1979):

- Organizovaný masový turista
 - turista, který si kupuje dovolenou jako balíček služeb, volí si některou populární destinaci, většinou jede společně se skupinou přátel a často tráví dovolenou v hotelu nebo v jeho bezprostředním okolí.
- Individuální masový turista
 - člověk, který si kupuje volnější balíček umožňující větší svobodu pohybu, například letecký zájezd kombinovaný s použitím pronajatého automobilu.
- Turista-průzkumník
 - plánuje si své cesty sám, záměrně se vyhýbá kontaktům s jinými turisty a pokouší se seznámat s místními obyvateli. Nicméně chce přitom mít určitou úroveň bezpečnosti.
- Turista-tulák
 - chce se stát součástí místní komunity, i když dočasně. Tento turista nemá žádný předem připravený itinerář a snaží se distancovat od jakékoliv formy cestovního ruchu.

Horner dále uvádí, podle jakých technik lze segmentovat tyto účastníky cestovního ruchu (Horner & Swarbrooke, 2003, s. 76-79):

- Technika demografické segmentace.
- Technika socioekonomické segmentace
- Technika geografické segmentace
- Technika psychografické segmentace
- Technika behavioristické segmentace

2.4 Naučné stezky

Naučná stezka je stezka zřizovaná na přírodně nebo kulturně zajímavých místech s vyznačením zajímavých míst, s tabulemi s popisem místní flóry, fauny a kulturních památek. Zřizuje se pro pěší turisty, cykloturisty, pro vodáky, nově i pro jezdce na koních. Na stezce může působit místní průvodce (Pásková & Zelenka 2002, s. 190).

Tematicky zaměřené turistické stezky jsou potencionálním faktorem pro lokální ekonomický rozvoj. Někteří odborníci popisují „turistiku stezek“ jako jedinou naději, jak ve světě zabezpečit udržitelnost cestování a turistiky. Pojem „turistika stezek“ konkrétně odkazuje na iniciativu svázat dohromady množství různých aktivit a atraktivit pod jednotným tématem a tak stimulovat podnikatelské příležitosti skrz rozvoj doplňkových produktů a služeb (Laurens, 2007, s. 475).

V Čechách se naučné stezky budují již déle než čtyřicet let. první byla naučná stezka na Medníku ve středočeském kraji. V posledních letech jakoby jich přibývalo. zřizují se všemožně v v pozoruhodných, ale i méně zajímavých lokalitách. Mnohá potenciálně zajímavá místa žádnou stezku nemají, jinými, mnohdy nezajímavými místy, jich vede několik. Některá města a obce jejich budování podporují, jiná je víceméně ignorují (www.naucnoustezkou.cz)

2.5 Vybraná oblast

Naučné stezky v této práci se nacházejí v geografické oblasti Prachatická hornatina. pro její charakteristiku lze použít zeměpisný Lexikon ČR (Demek & Mackovčín, 2006, s. 71-360) Prachatická hornatina je podcelek ve střední části Šumavského podhůří, plochá hornatina složená ze dvou rozlehlých tektonicky porušených granulitových těles. Geomorfologicky mnohotvárná kerná hornatina je rozčleněná výraznými tektonickými kotlinami a hlubokými údolímí převážně v povodí Blanice a Vltavy. Nejvyšší bod je Libín (1095,5m) v Libínské hornatině. Vybrané naučné stezky v Prachatické hornatině procházejí okrsky Blanský les, Křemežská Kotlina a Chvalšická kotlina.

Blanský les je plochá hornatina s vysokými stupňovými svahy ke Křemežské a Chvalšické kotlině, okrajové části jsou rozčleněny svahovými i podélnými údolímí na krátké příčné i podélné hřbety. Nejvyšší bod Klet' (1084,2m). Oblast je převážně zalesněná.

Křemežská kotlina je tektonická kotlina výrazně omezená zlomovými svahy, na dně kotliny je mírně zvlněný povrch rozčleněný údolními četnými potoky. Končí visutě nad údolím Vltavy. Nejvyšší bod Štěnice (649,7m). Oblast málo zalesněná, převažují pole, louky.

Chvalšická kotlina je na okraji Prachatické hornatině. Je to tektonická kotlina směřující k Českokrumlovské vrchovině. Má mírně zvlněný povrch, který je na jihovýchodním okraji zaklesnutý meandry Vltavy. Nejvyšší bod Nad vápenkou (679,8m). Je to málo zalesněná oblast s rozsáhlými loukami.

Pokud jde o dělení ČR podle krajů, sledované území spadá do územního celku Jihočeský kraj do jedné ze sedmi jeho součástí, konkrétně do Prachaticka. Prachaticko z hlediska tohoto členění zasahuje až do Střední části Šumavy a Šumavského podhůří. Má členitou krajinu a v jižní části je velmi řídko osídlená. Ze Šumavy je prachatická oblast považována za nejatraktivnější (Chromý, 2000, s. 7-22)

Naopak v Atlasu cestovního ruchu České republiky máme k dispozici členění území na Marketingové turistické oblasti. Sledovaná lokalita spadá do turistického regionu Šumava. Při porovnávání atraktivnosti jednotlivých regionů v roce 2004 byla Šumava zhodnocena jako druhý nejatraktivnější region ČR (Vystoupil, 2006, s. 88).

Ovšem název lokalita Blanský les, které je zde uvedena jako část geomorfologického členění ČR, se v rámci cestovního ruchu používá hlavně také pro označení Chráněné krajinné oblasti Blanský les. Území CHKO představuje pozoruhodně zachovalý krajinný celek v širším předhůří Šumavy s přírodním prostředím, které je zatím jen málo narušeno negativními vlivy lidské činnosti. Celé území chráněné krajinné oblasti Blanský les je vysoce hodnotné po stránce přírodovědecké. Je to dáno i polohou Blanského lesa, který leží ve srážkovém stínu Šumavy, a způsobuje tím nejen menší množství srážek, ale i teplejší a málo větrné klima. To jsou hlavní faktory, které podpořily poměrně značný výskyt Alpských migrantů. Tento fakt řadí Blanský les k tzv. "jižním pohořím". Území CHKO Blanský les je tradičním místem víkendové a sezónní turistiky a cestovního ruchu, koncentrovaného zejména do okolí hory Kletě, atraktivní dominanty Blanského lesa. Na území Blanského lesa bylo zřízeno 6 naučných stezek – NPR Vyšenské kopce, Třisov a Dívčí Kámen, Brložsko, Kolem Kletě, Červený Dvůr a Granátník (<http://www.ochranaprirody.cz>).

3 CÍLE A METODY

3.1 Cíle a hypotézy

3.1.1 Hlavní cíl:

Zhodnocení současného stavu využití naučných stezek v lokalitě Blanský les.

3.1.2 Dílčí cíle a hypotézy:

C1: Dokumentace naučných stezek v lokalitě Blanský les.

H1.1: Naučné stezky v lokalitě se liší svými geografickými charakteristikami.

C2: Zhodnocení vztahu návštěvníků k naučným stezkám.

H2.1: Existují rozdíly v postojích k atributům naučných stezek mezi návštěvníckými segmenty.

C3: Návrhy optimalizace využití naučných stezek v lokalitě Blanský les.

H3.1: Ve vymezené oblasti existují možnosti optimalizace využití naučných stezek.

3.2 Data a metody

Po zadání a přesném určení tématu došlo ke stanovení určitého časového plánu. Při práci došlo nejdříve ke sběru sekundárních dat o problematice a o daném území. Sekundární data byla čerpána především z odborné literatury v Akademické knihovně Jihočeské univerzity, dále z odborných článků, map a internetových zdrojů. Ke sběru primárních dat v samotném území došlo v měsících červenec až září 2011 na vybraných místech naučných stezek prostřednictvím přímého dotazování a vlastního šetření.

Pro zpracování jednotlivých dat byly použity programy balíčku Microsoft office a Statistica 9.0. Data byla pro potřeby bakalářské práce databázově propojena s mapovým editorem Janitor2. Po jejich kompletním zpracování došlo k samotnému zpracování bakalářské práce do kostry poskytnuté vedoucím práce (Navrátil, 2011a). Před konečným odevzdáním byla práce zkontrolována.

Bibliografické záznamy, bibliografický soupis a citační odkazy na tištěné materiály se striktně drží pravidel daných časopisem *Tourism Management*. Bibliografické záznamy elektronických materiálů jsou založeny na ČSN ISO 690-2. Tabulky a grafika jsou vypracovány podle pravidel daných Americkou psychologickou asociací (APA Style) (Navrátil, 2011a).

3.2.1 Naučné stezky - trasování

Na začátku byla provedena analýza aktuální nabídky naučných stezek v lokalitě Blanský les. Naučné stezky byly určeny v mapě a posléze navštíveny za účelem identifikace hlavních proměnných. Jimi jsou typy povrchů a výhledy. Zjištěné proměnné byly pomocí kódů zaznamenány v programu Janitor2. Nejprve byly zakresleny stezky a doplněny o další potřebné informace (lokalizace naučných tabulí) a poté byly naučné stezky rozděleny podle typu povrchu a výhledu a v připojené atributové tabulce jim byl přiřazen jednotlivý kód. Mapa stezek byla posléze doplněna o další informace – geomorfologické rozdělení podle CORINE 2000. V posledním kroku byly pomocí vektorové analýzy vypočítané délky jednotlivých stezek a jejich částí rozděleny podle typů povrchu a výhledů. Výsledné hodnoty byly zpracovány.

3.2.2 Naučné stezky – informační tabule

Forma a obsah všech informačních tabulí byla zaznamenána do databáze připravené vedoucím práce (Navrátil, 2011b), ve které byly sledovány následující kategorie:

- Zda je na informační tabuli mapa
 - v podobě turistické mapy
 - v podobě mapy vypadající jako základní mapa ČR
 - v podobě ortofotosnímku
 - v podobě schematického nákresu
- Zda je na informační tabuli zakreslena trasa příslušné stezky s lokalizací jednotlivých informačních tabulí (ano-ne)

- Zda je na informační tabuli uvedeno pořadové číslo tabule (ano-ne)
- Zda se na informační tabuli vyskytuje fotografie či kresba (ano-ne)
- Zda se na informační tabuli vyskytuje diagram či graf (ano-ne)
- Zda se na informační tabuli vyskytují nějaké otázky k tématu či nějaké interaktivní prvky (ano-ne)
- Jaký je stav informační tabule
 - nové, jako nové
 - tabule zjevně staršího data (cca. starší než 10 let), veškeré informace ale čitelné a obrazový materiál nenarušen
 - narušená tabule - části nečitelné, rozmazané, otrhané
 - tabule devastována- větší část obsahu nečitelná nebo špatně čitelná, technická poškození rozsáhlá (vandalismem nebo klimatickými podmínkami)
- Jaký je rok vzniku tabule
 - neznámý, popřípadě uvedený v databázi
- Autor tabule či správce
 - možnost neuveden popřípadě vypsán konkrétní správce
- Poznámka k informační tabuli
 - stručná informace o obsahu tabule

Jednotlivá témata informačních tabulí byla v databázi rovněž uvedena a to pomocí kategorií, které byly poskytnuty vedoucím práce (Navrátil, 2011b). Každá informační tabule mohla mít v databázi určena až pět obsahových témat, které se vyskytují na tabuli.

3.2.3 Aktuální poptávka

3.2.3.1 Dotazníkové šetření

Bylo provedeno dotazníkové šetření s cílem identifikovat preference návštěvníků k nejvýznamnějším atributům naučných stezek. U jednotlivých atributů měli respondenti za úkol na stupnici 1-5 uvést, jak výrazně tento atribut preferují.

Dotazníkový šetřením byly sledovány následující atributy:

- Doprava ke stezce
 - pěšky
 - na kole
 - automobilem
 - veřejnou dopravou
- Doprava po stezce
 - pěšky
 - na kole
 - na běžkách
 - s kočárkem
- Informace o lokalitě
 - tištěný průvodce
 - informační tabule
 - brožura
 - internet
- Forma značení trasy
 - bez značení
 - značky na hlavních křižovatkách
 - značení turistickými značkami

- Způsob trasování
 - okružní trasa
 - začátek a konec v jiném bodě
 - varianty trasování

- Zaměření trasy
 - geologie
 - ekologie
 - historie
 - rostlinstvo
 - živočišstvo
 - technika
 - krajina
 - všeobecně

Dále bylo v rámci dotazníkové šetření položeno několik otázek týkajících se základních požadavků turistů na naučné stezky. Některé z otázek byly vypisovací, kdy měl návštěvník za úkol sám určit odpověď. Ze všech odpovědí se potom stanovily určité kategorie, podle kterých se odpovědi členily. Další otázky byly podány testovou formou, kdy byly jednotlivé odpovědi již předem připraveny.

V dotazníkovém šetření byly zjišťovány tyto názory respondentů:

- Nejdůležitější přednosti, které pro návštěvníky mají naučné stezky před klasickými turistickými trasami
 - Tato otázka měla formu otevřené odpovědi
- Tři nejdůležitější aspekty, které ovlivňují rozhodování návštěvníků při výběru naučné stezky
 - Tato otázka měla formu otevřené odpovědi
- Jakou cenu je ochoten návštěvník zaplatit, pokud je za vstup na naučnou stezku účtován poplatek

- Tato otázka měla formu uzavřené odpovědi, návštěvníci měli vybrat ze čtyř nabídnutých možností
- Jaký je zájem návštěvníků o to absolvovat naučnou stezku s průvodcem
 - Tato otázka měla formu uzavřené odpovědi, návštěvníci měli vybrat ze dvou nabídnutých možností
- Jakou částku jsou návštěvníci ochotni zaplatit za prohlídku s průvodcem
 - Tato otázka měla formu uzavřené odpovědi, návštěvníci měli vybrat ze tří nabídnutých možností
- S čím jsou návštěvníci při návštěvě stezky obvykle nespokojeni
 - Tato otázka měla formu otevřené odpovědi

Na konci jednotlivých dotazníků byly uvedeny otázky, které nám určovaly segmentační kritéria. Podle nich se poté odpovědi dotazovaných porovnávaly. Byla použita demografická a behavioristická segmentační kritéria.

Segmentačními kritérii byly:

- Pohlaví (muž – žena)
- Věk dotazovaného
 - 18-25 let
 - 26-35 let
 - 36-45 let
 - 46-55 let
 - 56-65 let
 - 66-75 let
 - 76 let a více
- Počet návštěv naučných stezek v předchozím roce
 - 0
 - 1
 - 2-5
 - 6-15

- více než 15
- Preference turistických výletů
 - pěší
 - cyklistické

Dotazníkové šetření probíhalo přímým dotazováním. Bylo dosaženo celkového počtu 177 dotazníků.

3.2.3.2 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Výsledné dotazníky byly seříděny a posléze digitalizovány. Při zpracování byl použit program Microsoft Excel. Celkem bylo ve sledovaných územích sesbíráno 177 dotazníků. Všechna data z šetření byla čtenostně zpracována. Následně byla převedena do programu Statistica 9.0., kde došlo k vypočtení analýz rozptylu mezi jednotlivými průměry odpovědí na preference návštěvníků. Odpovědi každého jednotlivého segmentu nabývaly konečného počtu různých hodnot. Rozborem vlivu segmentu na sledování veličiny se zabývá právě analýza rozptylu. Při jednoduchém třídění (One-way ANOVA) zkoumáme vliv právě jednoho kvalitativního faktoru (Reif, 2000, s. 130). Právě tato jednofaktorová ANOVA byla použita při analýze výsledků této práce. Výpočty byly prováděny na hladině významnosti 0,05. Doplnkovými POST-HOC testy bylo potom zjišťováno, jestli se odpovědi některého ze zkoumaných segmentů výrazně liší od jiného segmentu. Tedy jestli jsou segmentové skupiny homogenní či ne. Pro POST-HOC test byl zvolen Tukeyův test na hladině významnosti 0,01.

3.2.4 Projekt optimalizace

Po vyhodnocení všech primárních a sekundárních dat byl přednesen optimalizační návrh pro vybranou naučnou stezku. V rámci návrhu byl zpracován projekt na úpravu dané stezky, v jehož rámci se řešilo technické a finanční zpracování úpravy trasy a povrchu této stezky a byl přidán i návrh na osazení nové informační tabule.

4 VÝSLEDKY

4.1 Analýzy nabídky naučných stezek

4.1.1 Naučná stezka Kolem Kletě

Naučnou stezku Kolem Kletě nalezneme v přírodní rezervaci Klet'. Okruh začíná na vrcholu hory Klet' a je dlouhý 5,5 km. Stezka leží v geomorfologickém okrsku Blanský les, který je podřazený Prachatické hornatině (676m).

Typ klimatu je zde chladný, v lednu dosahují teploty -3 a -4°C. V létě pak 15 - 16°C.

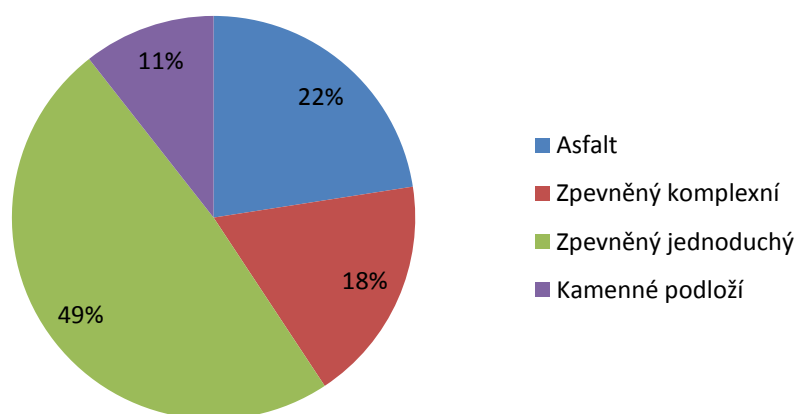
Stezka z valné většiny prochází jehličnatými lesy (Obrázek 4) a díky tomu na ni prakticky nenalezneme žádný výhled (Obrázek 3). Na stezce lze navštívit osm informačních tabulí, které jsou většinou zaměřeny na přírodu kolem Kletě a také na rozhlednu a observatoř, které se na vrcholu hory nacházejí. Z vlastního šetření vyplynulo, že stezka i informační tabule jsou v dobrém stavu. Na samotné stezce je zajímavý úsek nacházející se pod trasou lanovky, který prochází po nebezpečném kamenitém terénu. Během procházky po stezce je překročen pramen Chlumského potoka, který v hoře Klet' vyvěrá. Naučná stezka Klet' je poměrně hojně navštěvovaná díky turistické významnosti rozhledny Klet'. Cestu na vrch kopce navíc usnadňuje již zmíněná sedačková lanovka.

Obrázek 1: Naučná stezka Kolem Kletě

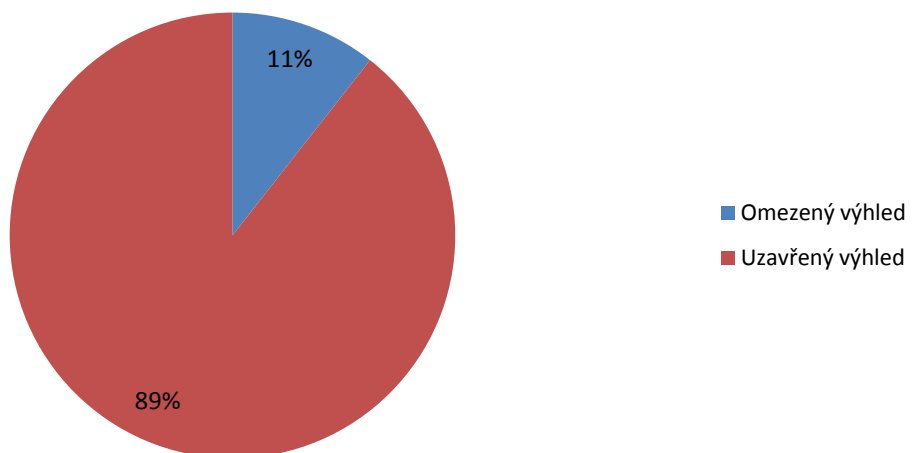
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 2: Zastoupení typů povrchu na NS Kolem Kletě

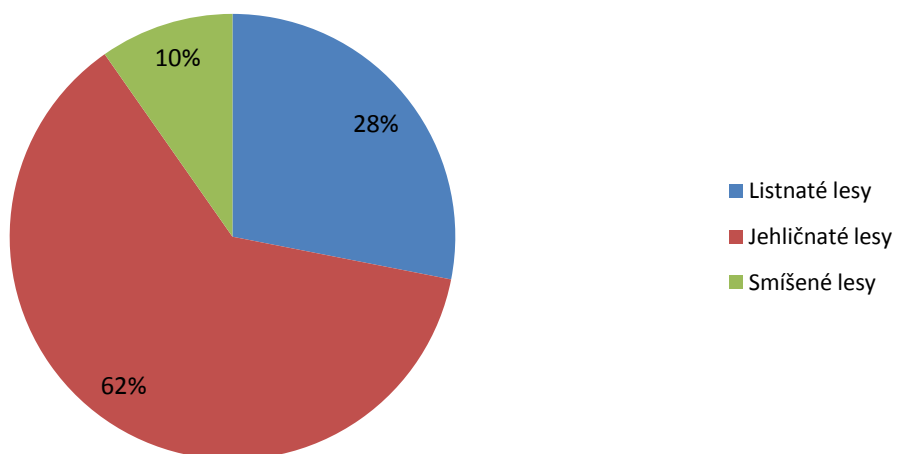
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 3: Zastoupení výhledů na NS Kolem Kletě

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 4: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Kolem Kletě

Zdroj: Vlastní tvorba

4.1.2 Naučná stezka Brložsko

Naučnou stezku Brložsko nalezneme západně od obce Brloh. Okruh začíná na návsi obce a je dlouhý téměř 8 km. Stezka leží v geomorfologickém okrsku Blanský les, který je podřazený Prachatické hornatině (676m).

Typ klimatu je zde mírně teplý až chladný, v lednu dosahují teploty -3 a -4°C. V létě pak 15 - 17°C.

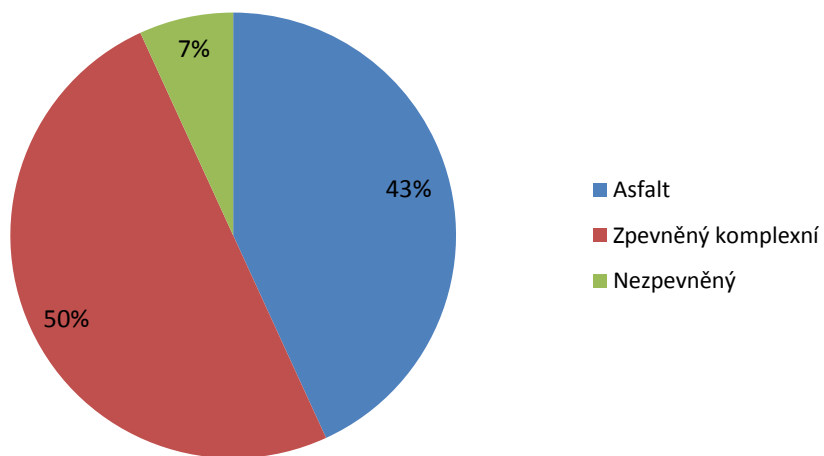
Stezka z více jak poloviny prochází přes louky a pastviny (Obrázek 8) a na své trase nabízí několik krásných výhledů. Na stezce lze navštívit šestnáct informačních tabulí, které jsou většinou zaměřeny na přírodu a historii. Z historických zastávek je zajímavá zastávka u zříceniny hradu Kuglveit a u torza kláštera Kuklov. Z vlastního šetření vyplynulo, že stezka i informační tabule jsou ve většině případů v dobrém stavu. Bohužel informační tabule číslo 2 byla při šetření nalezena zdevastována vandaly (Příloha 1). Z dalších zajímavostí lze zmínit výstavu dřevěných skulptur po celé trase stezky a jedinečný výhled do údolí Olešnice a Křemžského potoka od zastávky číslo 14.

Obrázek 5: Naučná stezka Brložsko

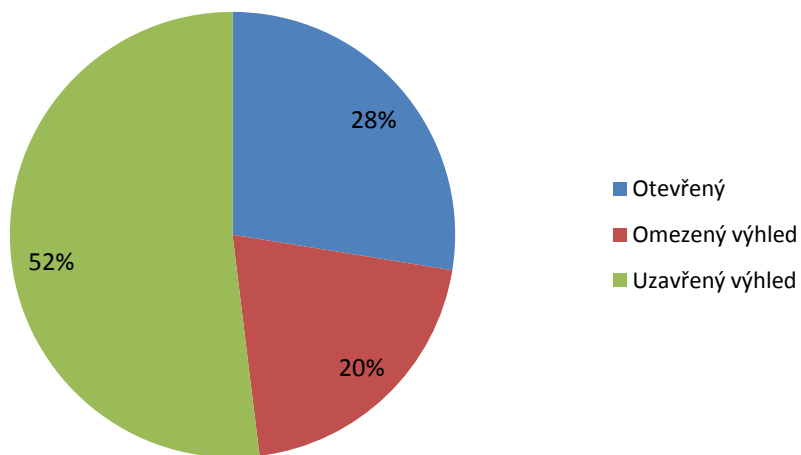
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 6: Zastoupení typů povrchu na NS Brložsko

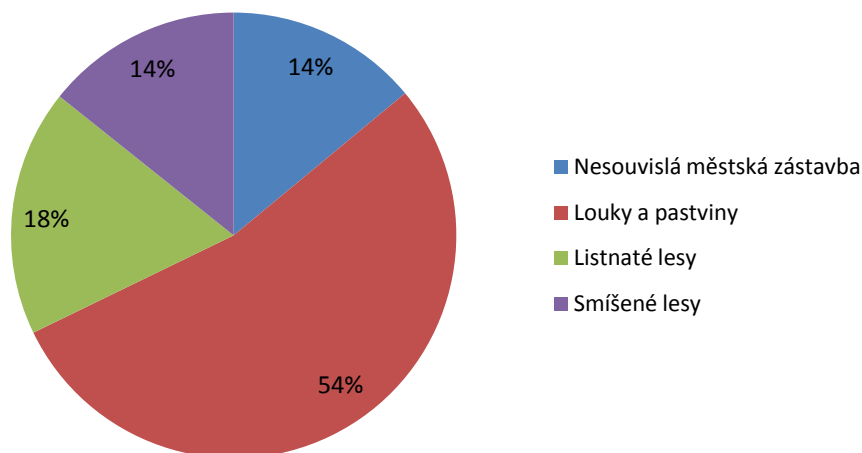
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 7: Zastoupení výhledů na NS Brložsko

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 8: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Brložsko

Zdroj: Vlastní tvorba.

4.1.3 Naučná stezka Granátník

Naučná stezka Granátník se rozkládá kolem samotného vrchu Granátník (810m). Okruh začíná v obci Srnín a je dlouhý 8,5 km. Stezka leží v geomorfologickém okrsku Blanský les, který je podřazený Prachatické hornatině (676m).

Typ klimatu je zde mírně teplý, v lednu dosahují teploty -4 a -5°C. V létě pak 16 - 17°C.

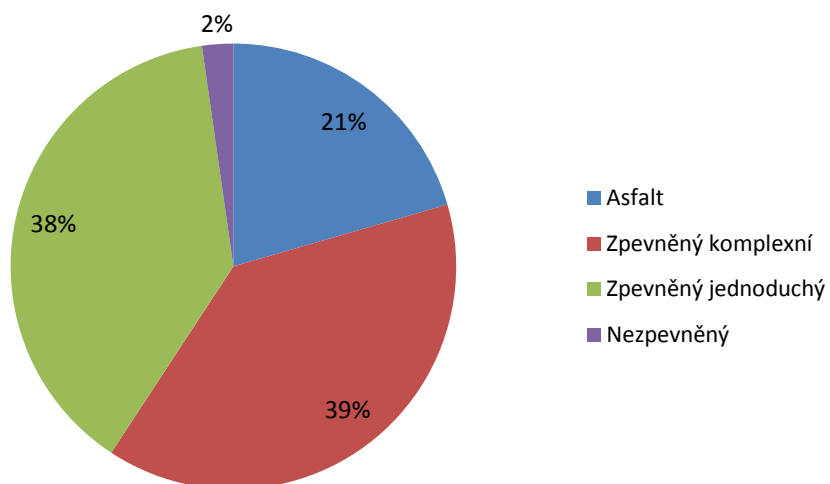
Stezka z více jak poloviny prochází jehličnatými lesy (Obrázek 12) a po většinu trasy nenabízí žádné výhledy (Obrázek 11). Na stezce lze navštívit osm informačních tabulí, které jsou většinou zaměřeny na přírodu, lesnictví, ale také na historii opevnění na Českokrumlovsku. Z vlastního šetření vyplynulo, že stezka i informační tabule jsou v dobrém stavu. Část stezky slouží jako jižní výstupní trasa na vrchol Kletě. Stezka sama přímo protíná vrch Granátník. Krásu stezky poněkud kazí nepříliš atraktivní závěr stezky při sestupu zpět do obce Srnín.

Obrázek 9: Naučná stezka Granátník

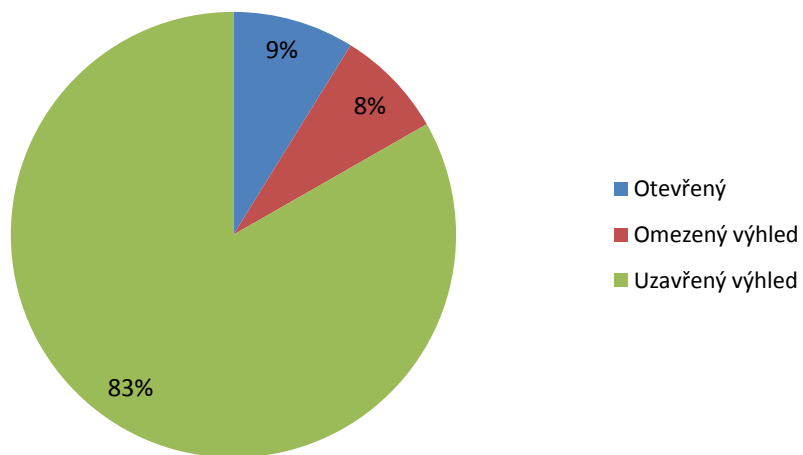
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 10: Zastoupení typů povrchu na NS Granátník

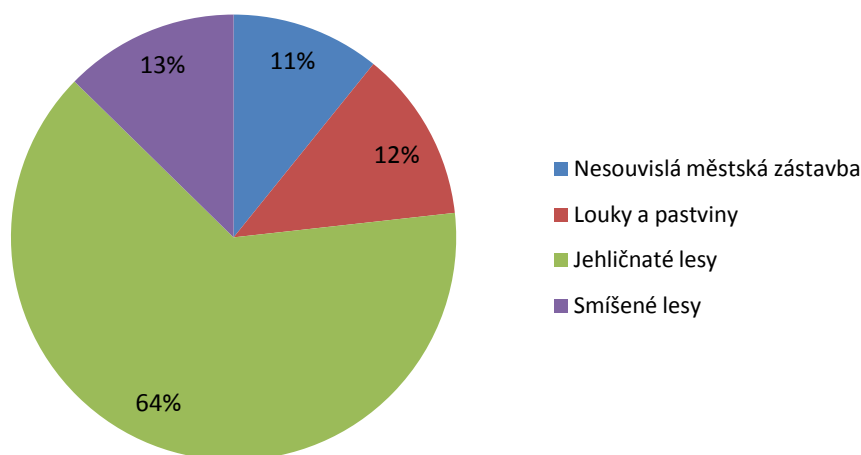
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 11: Zastoupení výhledů na NS Granátník

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 12: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Granátník

Zdroj: Vlastní tvorba

4.1.4 Naučná stezka Vyšenské kopce

Naučnou stezku Vyšenské kopce nalezneme severozápadně od Českého Krumlova v přírodní rezervaci Vyšenské kopce. Okruh začíná za sídlištěm Vyšný a prochází kolem Městského vrchu (608m). Jeho délka je 2,2 km. Stezka leží v geomorfologickém okrsku Chvalšická kotlina, který je podřazený Prachatické hornatině (676m).

Typ klimatu je zde chladný, v lednu dosahují teploty -3 a -4°C. V létě pak 15 - 16°C.

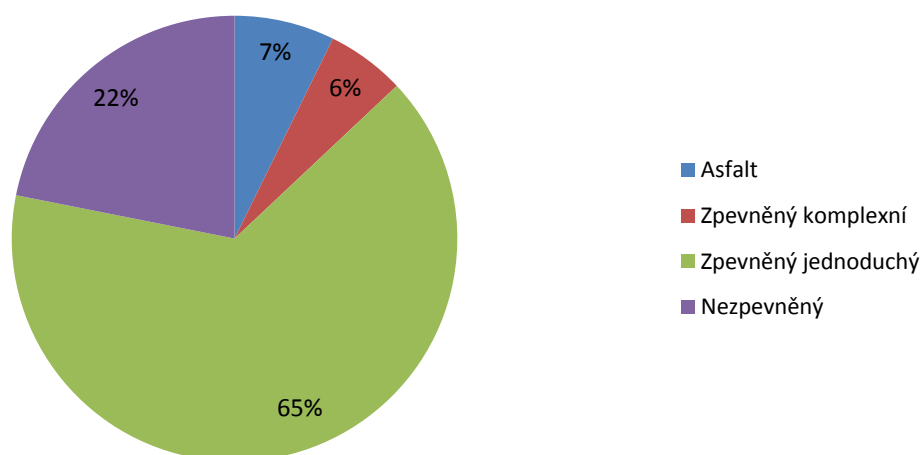
Stezka z valné většiny prochází smíšenými lesy (Obrázek 15). Na stezce lze navštívit 15 informačních tabulí, které jsou zaměřeny na přírodu, geologii a například na historii těžby Grafitu. Z vlastního šetření vyplynulo, že stezka i informační tabule jsou v dobrém stavu. Tabule jsou bohužel vždy ke konci roku demontovány a tak je možné stezku navštěvovat pouze v létě a na podzim. Na samotné stezce se nachází expozice pod širým nebem, která se zaměřuje například na geologickou skladbu v lokalitě.

Obrázek 13: Naučná stezka Vyšenské kopce

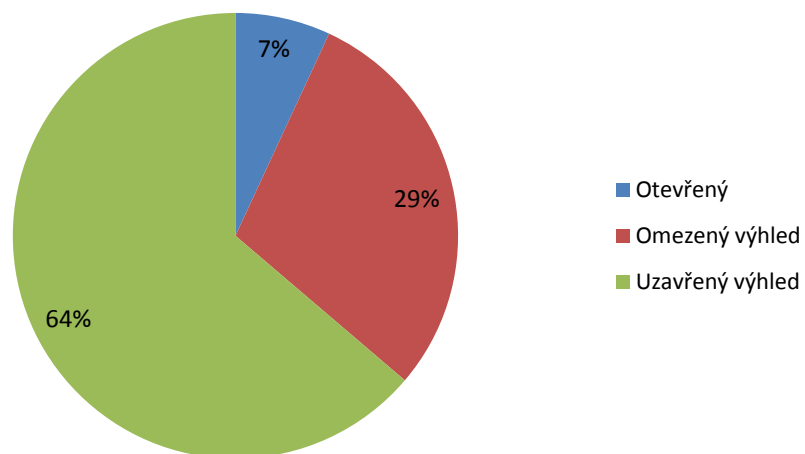
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 14: Zastoupení typů povrchu na NS Vyšenské kopce

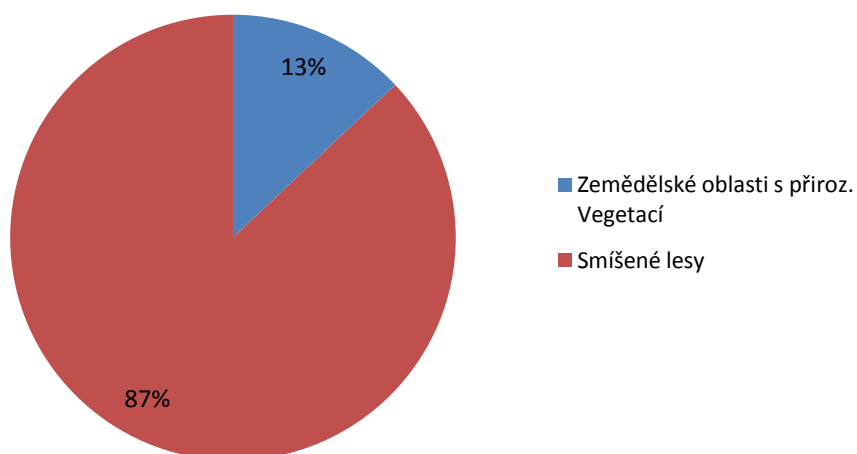
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 15: Zastoupení výhledů na NS Vyšenské kopce

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 16: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Vyšenské kopce

Zdroj: Vlastní tvorba

4.1.5 Naučná stezka Holubov - Dívčí Kámen – Třisov

Naučná stezka Třisov se rozkládá v přírodních rezervacích Holubovské hadce a Dívčí kámen. Okruh začíná blízko vlakové zastávky Třisov a je dlouhý 5 km. Stezka leží v geomorfologickém okrsku Křemežská kotlina, který je podřazený Prachatické hornatině (676m)

Typ klimatu je zde mírně teplý, v lednu dosahují teploty -4 a -5°C. V létě pak 16 - 17°C.

Stezka z téměř poloviny prochází jehličnatými lesy (Obrázek 20). Zbytek trasy se prochází loukami a pastvinami (Obrázek 20) a také obcí Holubov. Na stezce lze navštívit čtrnáct informačních tabulí, které jsou zaměřené na přírodu kolem Křemežského potoka poté na místní Keltské oppidum a hlavně na zříceninu hradu Dívčí kámen, který se nachází na stezce. Z vlastního šetření vyplynulo, že stezka i informační tabule jsou v dobrém stavu.

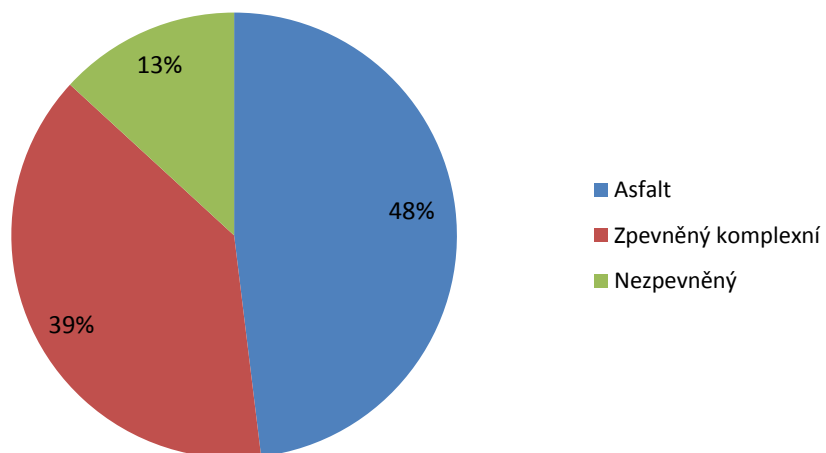
Dívčí kámen je vyhledávanou památkou mezi turisty a tak se na Naučné stezce nachází mnoho lidí. Při vlastním šetření bylo zjištěno, že lidé mnohdy ani netuší, že jsou na naučné stezce. Na stezce jsou krásné výhledy z vrchní asfaltové cesty dolů do údolí Křemežského potoka.

Obrázek 17: Naučná stezka Třisov

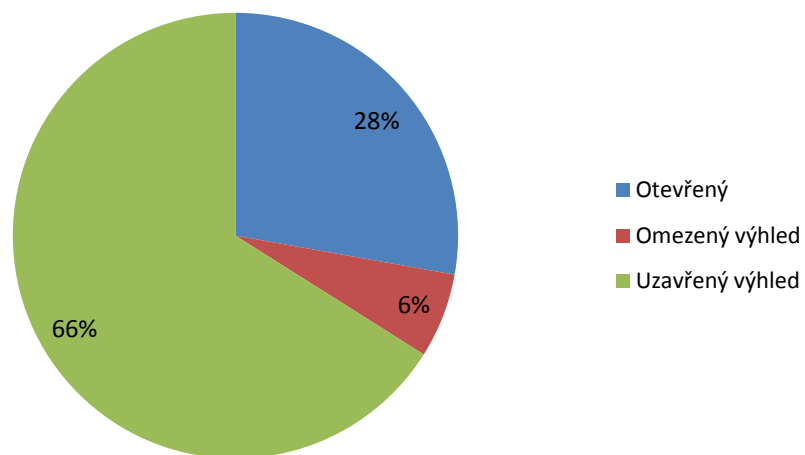
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 18: Zastoupení typů povrchu na NS Třisov

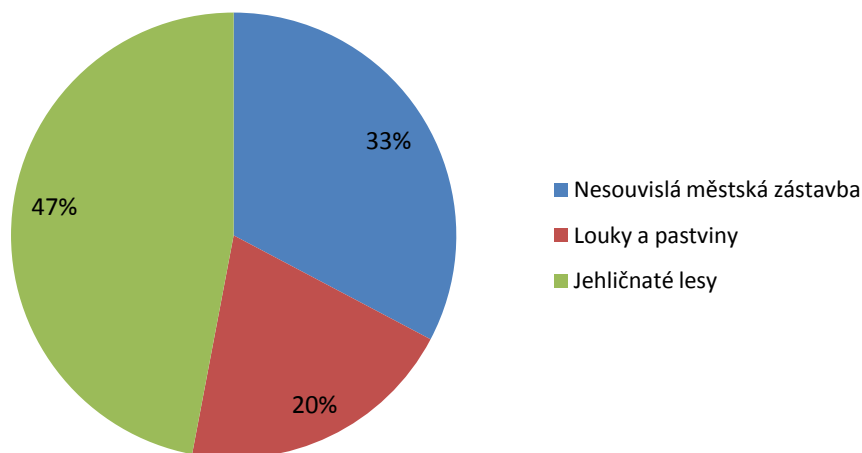
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 19: Zastoupení výhledů na NS Třisov

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 20: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Třísov

Zdroj: Vlastní tvorba

4.1.6 Naučná stezka Červený dvůr

Naučnou stezku Červený dvůr nalezneme severozápadně od Českého Krumlova v areálu zámku Červený dvůr. Okruh začíná před samotným zámkem a je dlouhý 3 km. Stezka leží v Geomorfologickém okrsku Chvalšická kotlina, který je podřazený Prachatické hornatině (676m).

Typ klimatu je zde chladný, v lednu dosahují teploty -3 - 4°C. V létě pak 15 - 16°C.

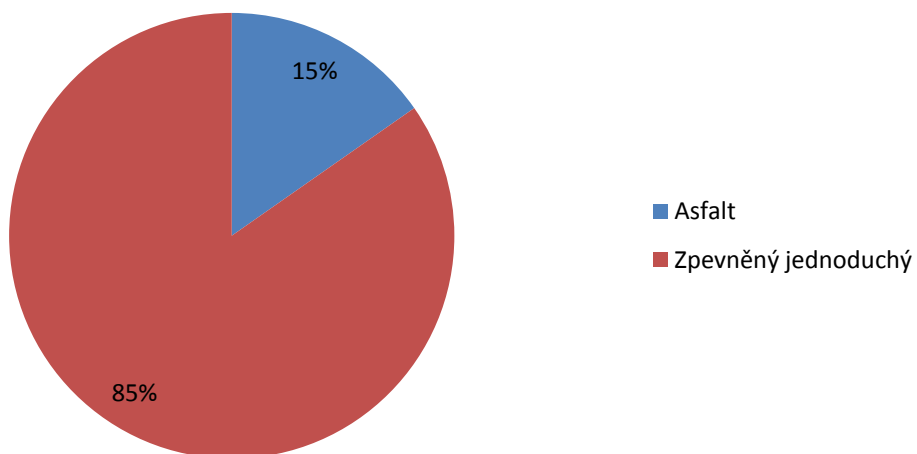
Plocha parku se podle dělení CORINE nachází celá na Sportovní a rekreační ploše (Obrázek 24). Na stezce lze navštívit čtrnáct informačních tabulí, které jsou všechny zaměřeny na zámek (interiéry i exteriéry) a park. Z vlastního šetření vyplynulo, že stezka i informační tabule jsou v dobrém stavu. Zajímavostí stezky je, že je přístupná pouze v určité hodiny a dny, jelikož se v zámku nachází psychiatrický ústav a vstup do areálu se proto zavírá.

Obrázek 21: Naučná stezka Červený dvůr

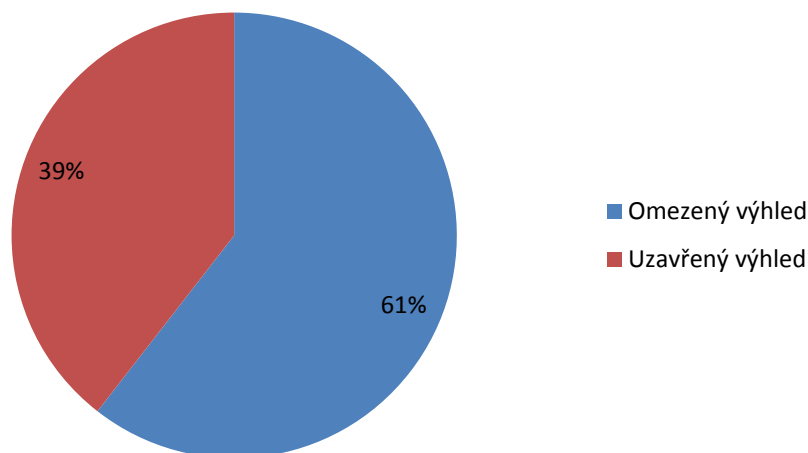
Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 22: Zastoupení typů povrchu na NS Červený dvůr

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 23: Zastoupení výhledů na NS Červený dvůr

Zdroj: Vlastní tvorba

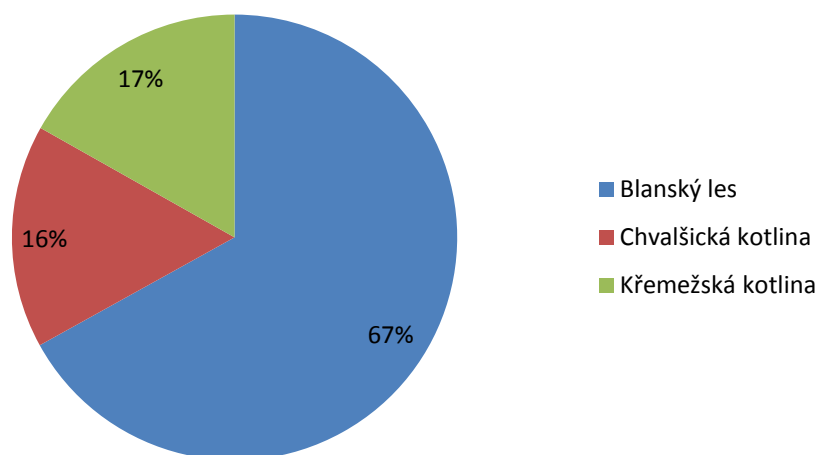
4.1.7 Nabídka NS ve sledovaném území

Všechny naučné stezky se nacházejí v podcelku Prachatická pahorkatina. Celková délka těchto tras je 32687 m. Největší část stezek nalezneme v geomorfologickém okrsku Blanský les. Poměrově stejné zastoupení mají stezky v okrscích Chvalšická a Křemežská kotlina (Obrázek 25).

Geomorfologické zařazení NS ve sledovaném území

- Systém : Hercynská pohoří
- Provincie: Česká vysočina
- Subprovincie: Šumavská soustava
- Oblast: Šumavská hornatina
- Celek: Šumavské podhůří
- Podcelek: Prachatická hornatina
- Okrsek: Blanský les (21884m), Chvalšická kotlina (5302m), Křemežská kotlina (5500m)

Obrázek 25: Zastoupení jednotlivých NS v geomorfologických okrscích podle délky

Zdroj: Vlastní tvorba

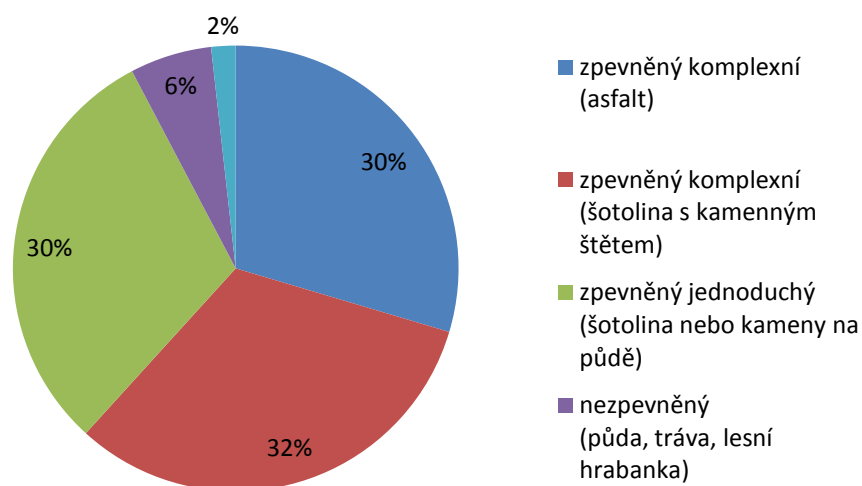
Z vlastního šetření bylo zjištěno, že čtyři stezky jsou vhodné pouze pro pěší (Kolem Kletě, Granátník, Vyšenské kopce, Červený dvůr). NS Brložsko je z části přístupná i pro cyklisty, bohužel je přerušována nesjízdným úsekem. NS Třisov je sjízdná pro cyklisty v celé své délce.

Zhodnocením ukazatele povrchu jsme zjistili, že NS tvoří celkem pět typů povrchu

- Zpevněný komplexní (asfalt), 9677m
- Zpevněný komplexní (šotolina s kamenným štětem), 10505m
- Zpevněný jednoduchý (šotolina nebo kameny na půdě), 9986m
- Nezpevněný (půda, tráva, lesní hrabanka), 1941m
- Nezpevněný povrch (kamenné podloží ve svazích vyšších poloh), 578m

Největší podíl typů povrchu tvoří tedy zpevněné povrchy (Obrázek 26)

Obrázek 26: Zastoupení jednotlivých typů povrchu na NS ve sledovaném území

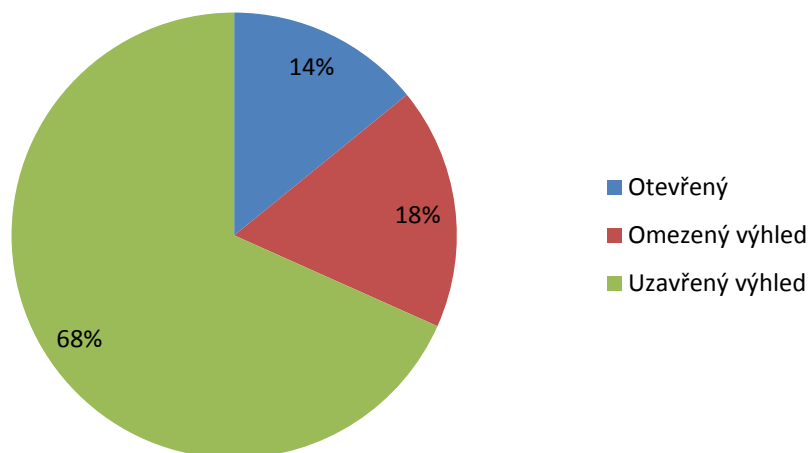

Zdroj: Vlastní tvorba

Z výhledů jsou NS zastoupeny třemi níže uvedenými typy výhledu:

- Otevřený výhled s nějakým panoramatem (viditelnost nad 180°), 4618m
- Omezený výhled s viditelným horizontem (viditelný horizont mezi 180° a 45°), 5739m
- Uzavřený výhled, typicky v nějakém vyšším porostu s výhledem do 150 m vzdálenosti a maximálně 45° výhledu, 22330m

Obrázek 27: Zastoupení jednotlivých typů výhledu ve sledovaných NS

Zdroj: Vlastní tvorba

Z klimatického hlediska je sledované území součástí tří klimatických regionů dle Quitta (Quitt, 1971):

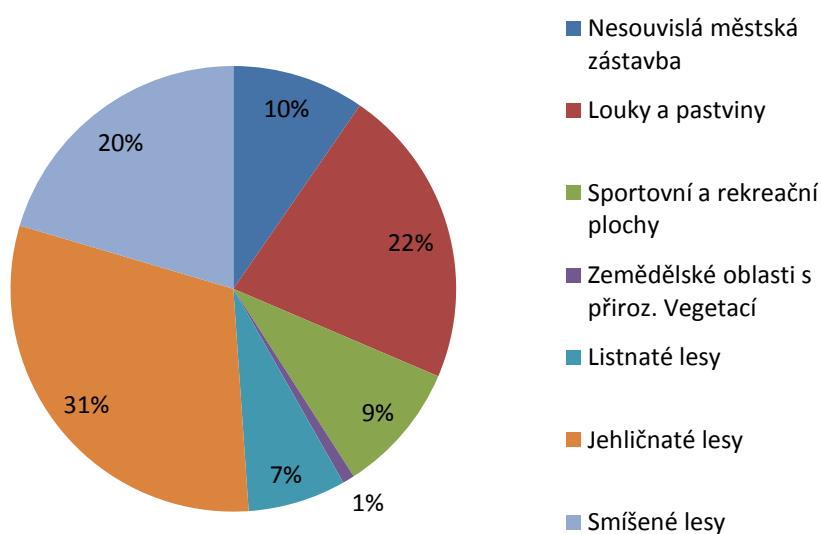
- MT3 – průměrné letní teploty 16-17, průměrné zimní teploty -3--4
- MT5 – průměrné letní teploty 16-17, průměrné zimní teploty -4--5
- CH7 – průměrné letní teploty 15-16, průměrné zimní teploty -3—4

Pokud jde o typy pokryvů podle CORINE 2000, sledované území prochází následujícímu typu:

- Kód 112 Nesouvislá městská zástavba, 3142m
- Kód 231 Louky a pastviny, 7129m
- Kód 241 Sportovní a rekreační plochy, 3101m
- Kód 243 Zemědělské oblasti s přirozenou vegetací, 285m
- Kód 311 Listnaté lesy, 2326m
- Kód 312 Jehličnaté lesy, 10028m
- Kód 313 Smíšené lesy, 6673m

Lesnaté porosty tedy celkově tvoří největší část krajinného pokryvu na naučných stezkách (Obrázek 28)

Obrázek 28: Zastoupení jednotlivých typů pokryvu ve sledovaných NS

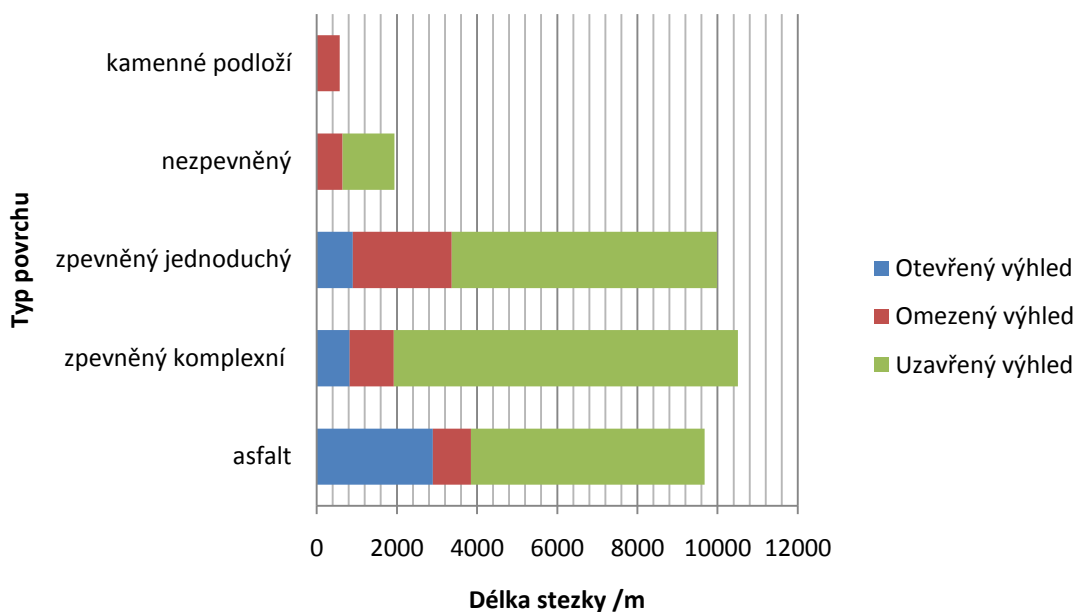

Zdroj: Vlastní tvorba

4.1.7.1 Porovnání některých sledovaných ukazatelů.

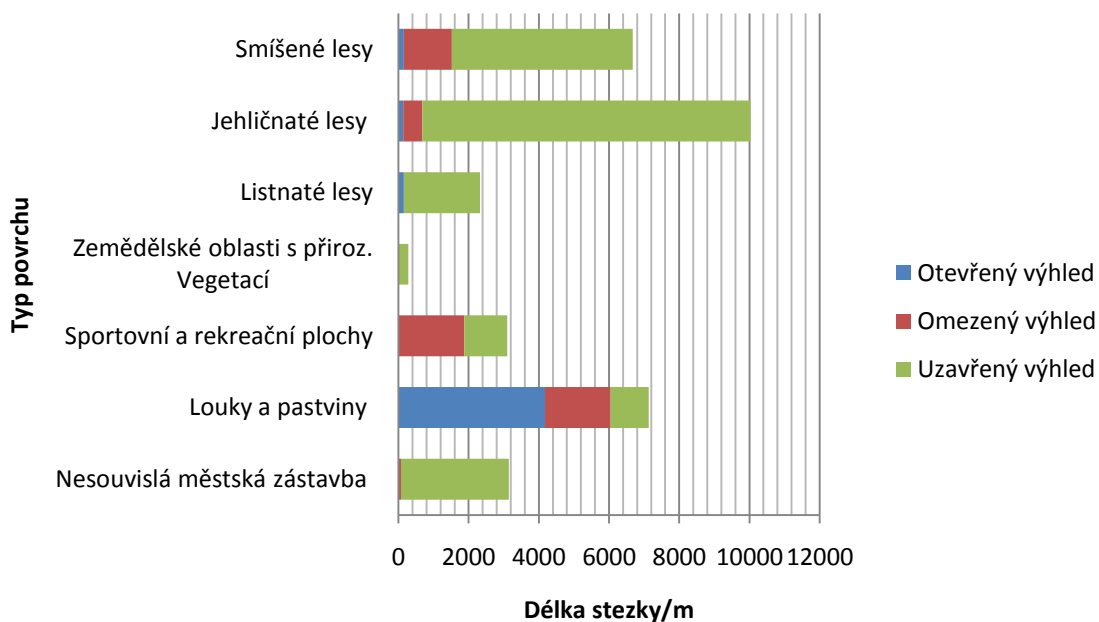
Z hlediska nabídky NS na sledovaném území a pro potřeby této práce byla srovnána některá primární data sesbíraná při vlastním šetření. Konkrétně byl zjišťován vztah mezi jednotlivými typy výhledu na sledovaných NS a mezi typy povrchů, kterými jsou stezky tvořeny a také typy pokryvu, kterými NS v dané lokalitě prochází. Ze zjištěných dat vyplývá, že otevřené výhledy lze nalézt většinou na stezkách, které jsou tvořeny pevným asfaltovým povrchem (Obrázek 29) a prochází oblastmi luk a pastvin (Obrázek 30). Naopak uzavřené výhledy lze nalézt téměř u všech typů povrchu (kromě kamenného podloží, které je zde charakterizováno výstupem na Klet' pod trasou lanovky) a ve sledovaném území jich největší délku nalezneme ve smíšených a jehličnatých lesech (Obrázek 30).

Obrázek 29: Porovnání zastoupení jednotlivých typů výhledu ve sledovaných NS na typu povrchu

Zdroj: Vlastní tvorba

Obrázek 30: Porovnání zastoupení jednotlivých typů výhledu ve sledovaných NS na typu pokryvu

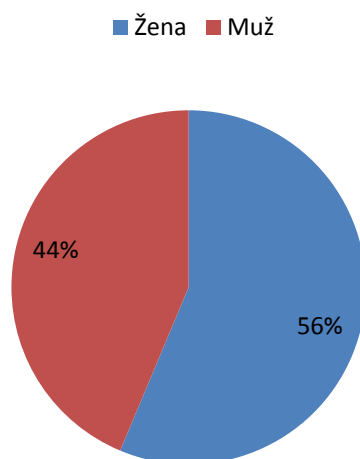
Zdroj: Vlastní tvorba

4.2 Analýza preferencí aktuálních návštěvníků

4.2.1 Demografická segmentace

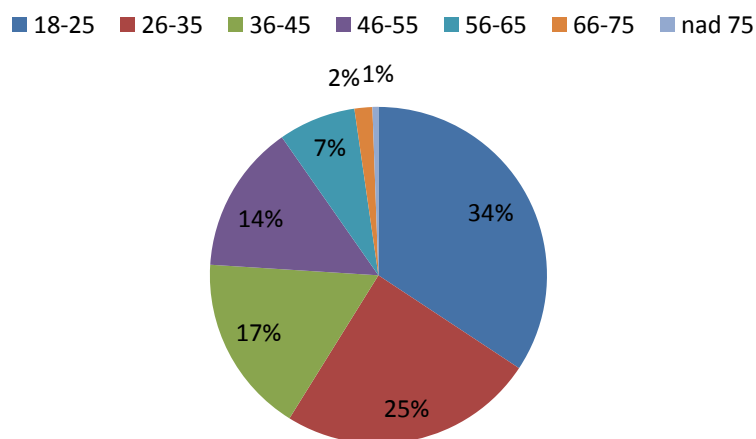
V náhodně vybraném vzorku převládali spíše ženy nad muži (Obrázek 31). Nejpočetnějšími věkovými skupinami jsou lidé ve věku 18-25 a 26-35 let (Obrázek 32).

Obrázek 31: Pohlaví respondentů, n=176

Zdroj: Vlastní výzkum

Obrázek 32: Věk respondentů, n=175

Zdroj: Vlastní tvorba

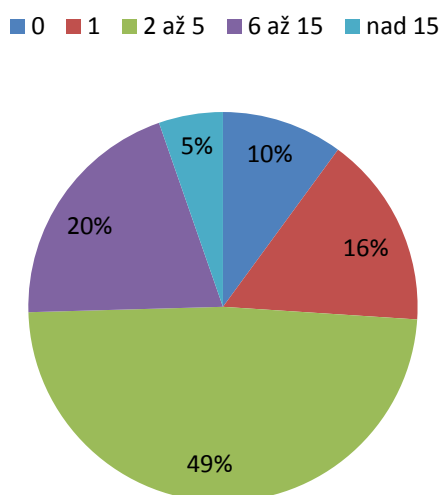
4.2.2 Geografická segmentace

Průzkum se prováděl mezi občany České Republiky

4.2.2.1 Počet návštěv naučných stezek v loňském roce (2010)

Z náhodného výběru převládají návštěvníci s počtem navštívených naučných stezek 2-5 (Obrázek 33).

Obrázek 33: Počet návštěv naučných stezek v loňském roce, $n=169$

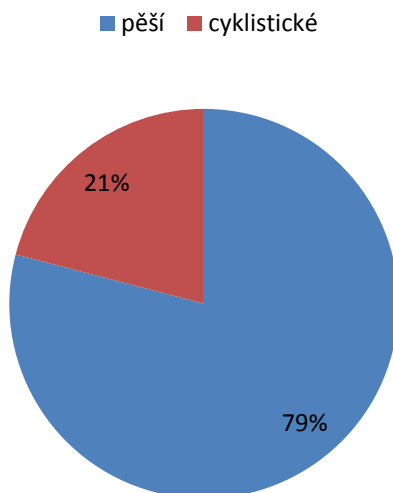

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.3 Preference výletů

Z průzkumu vyplívá, že návštěvníci preferují raději pěší turistické výlety oproti cyklistickým (Obrázek 34).

Obrázek 34: preference pěších a turistických výletů, $n=172$

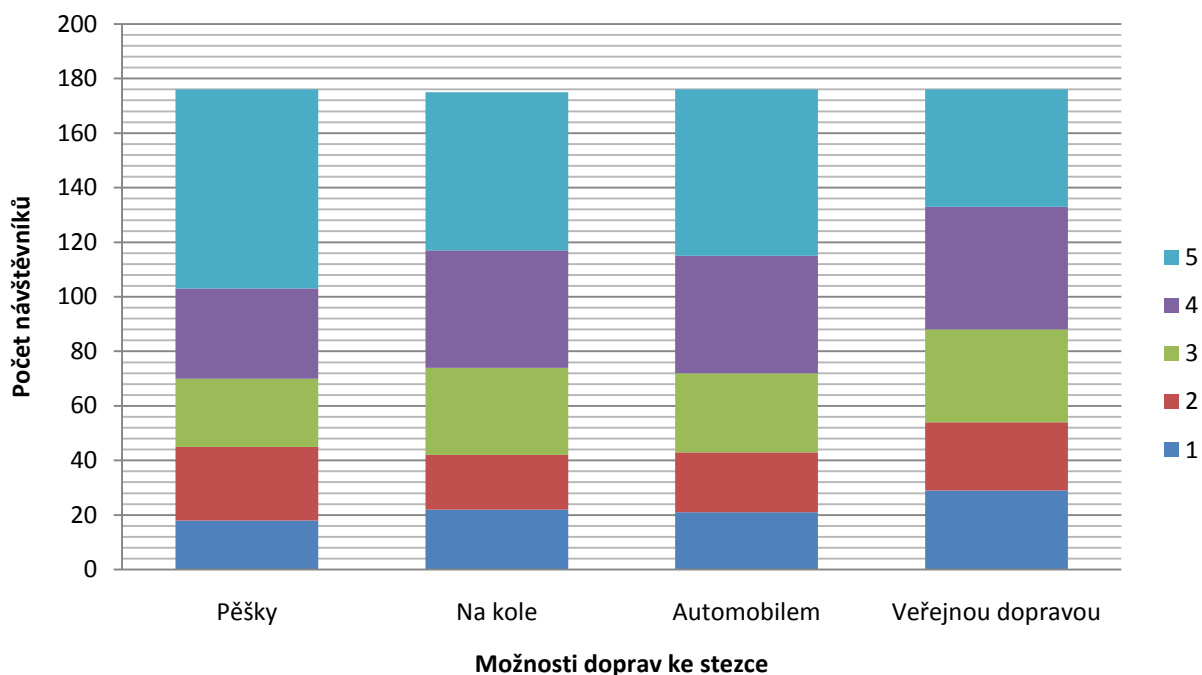

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.4 Doprava k naučné stezce

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol ohodnotit různé formy dopravy na stupnici 1-5 podle vlastních preferencí. Z průzkumu vyplívá, že dopravu ke stezce pěšky návštěvníci nejvýrazněji preferují (Obrázek 35). Dopravu ke stezce na kole nebo automobilem návštěvníci spíše preferují (Obrázek 35). Nejméně je zájem o dopravu ke stezce veřejnou dopravou (Obrázek 35).

Obrázek 35: Preference dopravy k naučné stezce

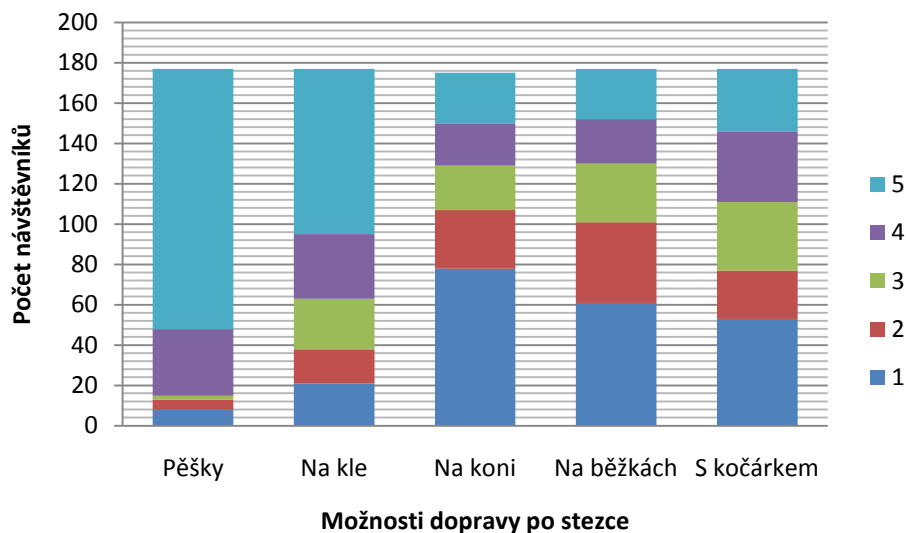

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.5 Možnosti Absolvování trasy

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol ohodnotit různé možnosti absolvování trasy na stupnici 1-5 podle vlastních preferencí. Návštěvníci výrazně preferují dopravu po stezce pěšky (Obrázek 36). Druhý největší zájem je o možnost absolvování stezky na kole (Obrázek 36). Naopak návštěvníci výrazně nepreferují možnost absolvování stezky na koni (Obrázek 36).

Obrázek 36: Preference možností absolvování trasy

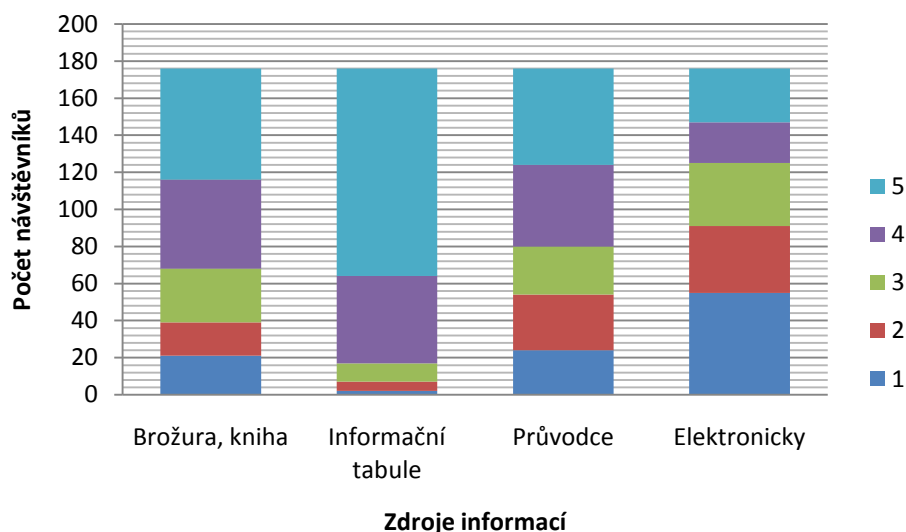

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.6 Informace o zajímavostech

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol ohodnotit různé možnosti zjišťování informací o zajímavostech na stupnici 1-5 podle vlastních preferencí. Pro návštěvníky je nejlepší možností získávání informací z informační tabule (Obrázek 20). Tato možnost je výrazně preferována (Obrázek 37). Nejmenší zájem je naopak o elektronické informace o naučné stezce (Obrázek 37). Průvodce a brožura jsou také poměrně preferovány ovšem o něco méně výrazněji (Obrázek 37). Že by návštěvníci dali přednost procházce po stezce s průvodcem, se projevilo i v jiné části dotazníkového šetření (Obrázek 45).

Obrázek 37: Preference získávání informací o zajímavostech

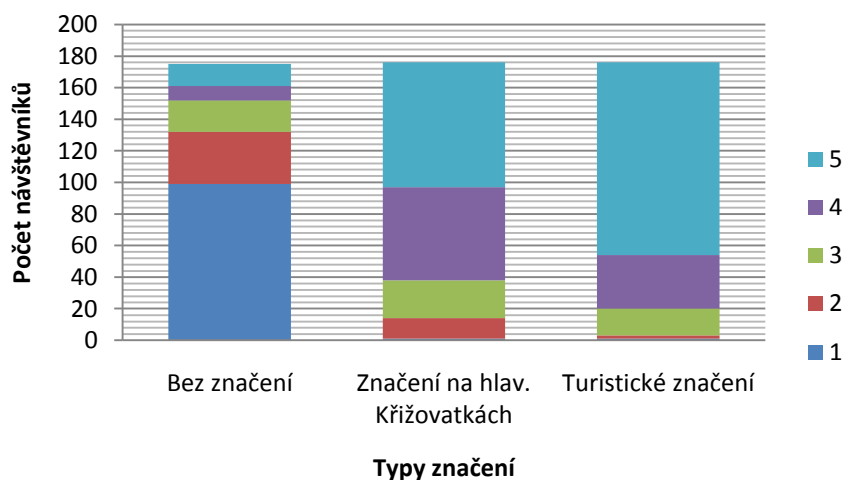

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.7 Značení trasy

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol ohodnotit různé možnosti značení trasy na stupnici 1-5 podle vlastních preferencí. Návštěvníci nejraději preferují značení klasickými turistickými značkami (Obrázek 38). Není preferována možnost trasy bez jakéhokoliv značení (Obrázek 38).

Obrázek 38: Preference značení trasy

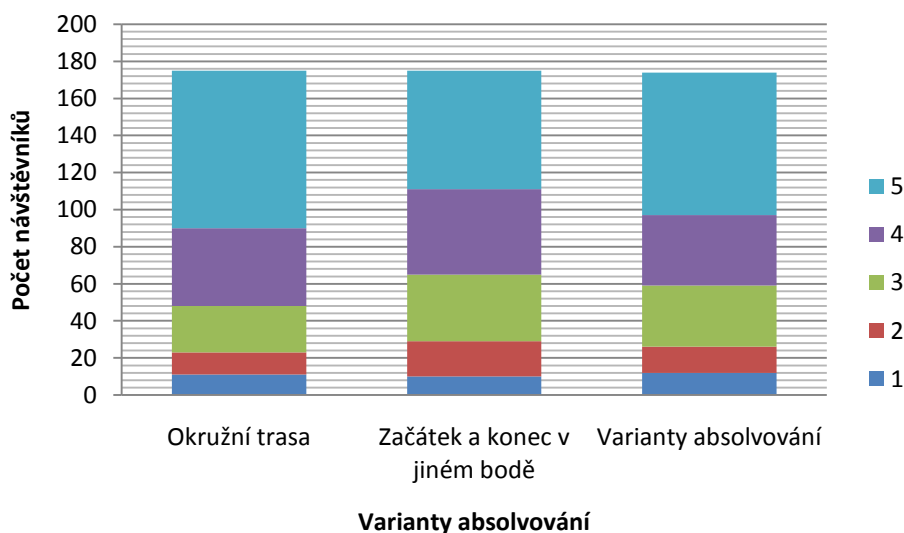

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.8 Způsob trasování

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol ohodnotit různé způsoby trasování na stupnici 1-5 podle vlastních preferencí. Všechny možnosti trasování stezky jsou poměrně preferovány (Obrázek 39). Největší zájem mezi dotazovanými byl ovšem o typy okružních tras (Obrázek 39).

Obrázek 39: Preference trasování

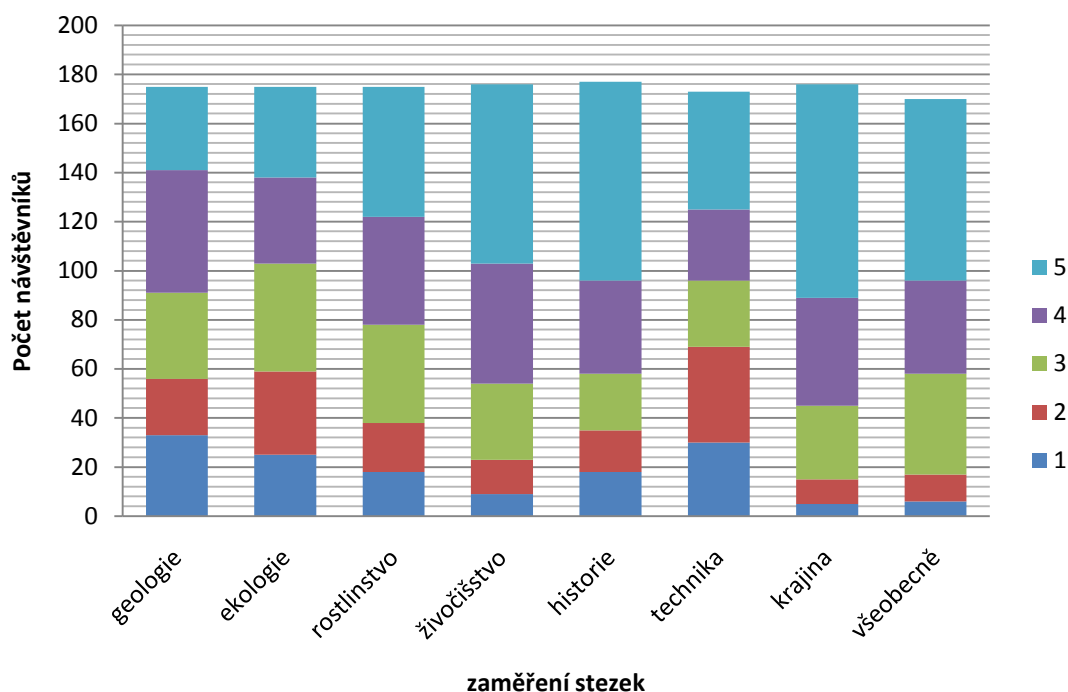

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.9 Zaměření trasy

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol ohodnotit různé způsoby trasování na stupnici 1-5 podle vlastních preferencí. Největší zájem mají návštěvníci o témata živočichové, historie a krajina (Obrázek 40). Tyto témata jsou výrazně preferována. Naopak nejméně návštěvníků preferuje zaměření stezky na techniku a ekologii (Obrázek 40).

Obrázek 40: Preference zaměření trasy

Zdroj: Vlastní tvorba

4.2.10 Přednosti naučných stezek před klasickými turistickými trasami

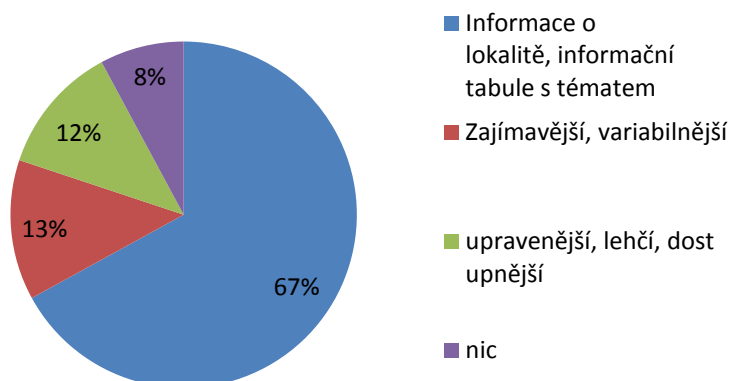
V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol uvést několik předností, které mají naučné stezky před klasickými turistickými trasami.

Při vyhodnocování dotazníků byly odpovědi rozřazeny do těchto kategorií:

- Informace o lokalitě, informační tabule s tématem
- Zajímavost, variabilnost
- Upravenost, dostupnost
- Nejsou žádné přednosti

Z průzkumu vyplívá, že jako největší přednost považují návštěvníci informace na informačních tabulích (Obrázek 41).

Obrázek 41: Přednosti před klasickými turistickými trasami, n=191

Zdroj: Vlastní výzkum

4.2.11 Nejdůležitější aspekty rozhodující při výběru naučné stezky

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol uvést nejdůležitější aspekty, podle kterých se rozhodují při výběru naučné stezky. Jelikož mohli u této otázky dotazovaní vybrat více možností, je hodnota odpovědí n vyšší.

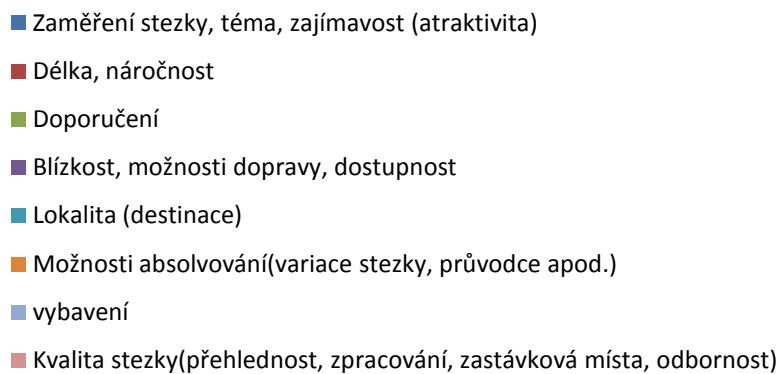
Při vyhodnocování dotazníků byly odpovědi rozřazeny do těchto kategorií:

- Zaměření stezky, téma
- Délka, náročnost
- Doporučení
- Blízkost, dostupnost
- Lokalita
- Možnosti absolvování trasy
- Vybavení stezky
- Kvalita stezky
- Náhoda

Z průzkumu vyplívá, že jako nejdůležitější aspekt se pro návštěvníky jeví zaměření stezky a blízkost stezky (Obrázek 42). Dalšími důležitými prvky při rozhodování je délka a

náročnost stezky a doporučení známých (Obrázek 42). Nejméně důležitým aspektem byla pro návštěvníky možnost absolvování stezky alternativní variantou (Obrázek 42).

Obrázek 42: Nejdůležitější aspekty při rozhodování, n=383

Zdroj: Vlastní výzkum

4.2.12 Ochota návštěvníků platit za vstup na naučnou stezku

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol vybrat, kolik jsou ochotni zaplatit za vstup na stezku pro pěší.

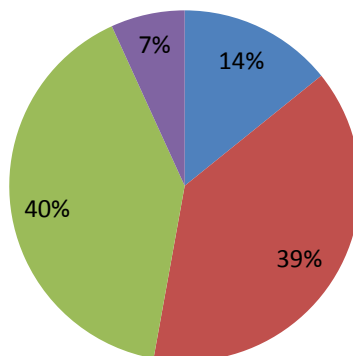
Návštěvníci měli možnost volby ze čtyř odpovědí:

- Takovouto stezku nenavštívím
- Do 20 Kč na osobu
- 21-50 Kč na osobu
- 51-100 Kč na osobu

Z průzkumu vyplývá, že návštěvníci jsou ochotni zaplatit cenu do padesáti korun za osobu (Obrázek 43).

Obrázek 43: Pokud je za vstup vybírán poplatek, kolik jste ochoten zaplatit?, n=176

■ Takovouto stezku nenavštívím ■ Do 20 Kč na osobu
■ 21 – 50 Kč na osobu ■ 51 – 100 Kč na osobu

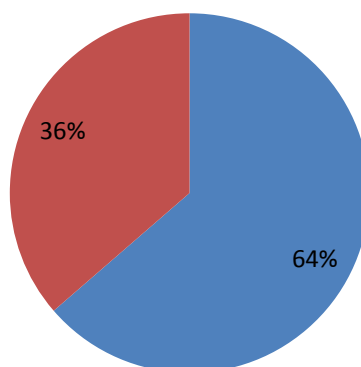
Zdroj: Vlastní výzkum

4.2.13 Zájem návštěvníků o absolvování stezky s průvodcem

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci za úkol uvést, jestli jsou ochotni absolvovat stezku s průvodcem. Z průzkumu vypívá, že většina dotázaných by o absolvování stezky s průvodcem měla zájem (Obrázek 45).

Obrázek 45: Měli byste zájem o prohlídku s průvodcem?, n=176

■ ANO ■ NE

Zdroj: Vlastní výzkum

4.2.14 Ochota návštěvníku platit za průvodce po naučné stezce

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci, kteří by chtěli absolvovat stezku s průvodcem, za úkol uvést, kolik jsou ochotni za tuto službu zaplatit.

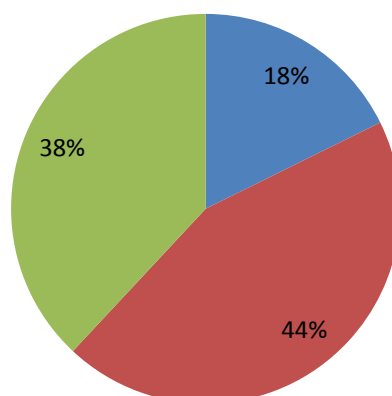
Návštěvníci měli možnost volby ze čtyř odpovědí:

- Do 20 Kč na osobu
- 20-50 Kč na osobu
- 50-100 Kč na osobu

Z průzkumu vyplívá, že většina návštěvníků je ochotna zaplatit částku do padesáti korun na osobu (Obrázek 46).

Obrázek 46: Jakou částku jste ochoten za průvodce zaplatit?, n=113

■ do 20 Kč na osobu ■ 20 – 50 Kč na osobu ■ 50 – 100 Kč na osobu

Zdroj: Vlastní výzkum

4.2.15 Nespokojenost návštěvníků naučných stezek

V dotazníkovém šetření měli návštěvníci uvést, s čím jsou na naučných stezkách nespokojeni.

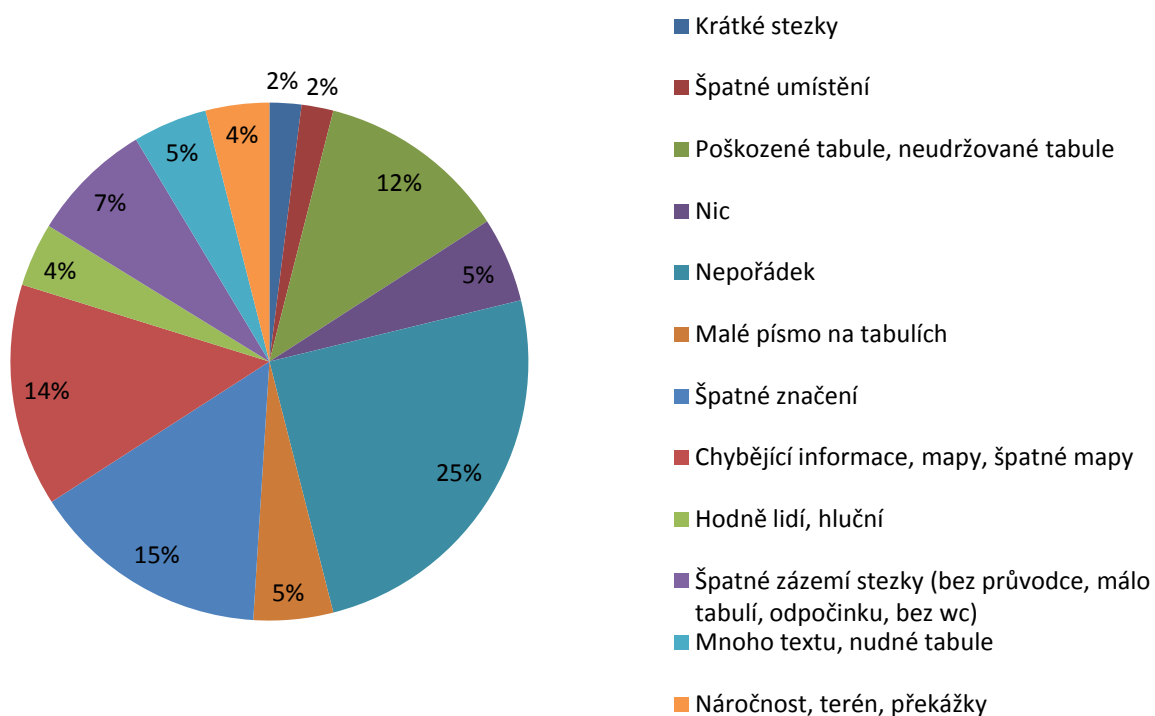
Při vyhodnocování dotazníků byly odpovědi rozřazeny do těchto kategorií:

- Krátkost stezky
- Špatné umístění

- Poškozené tabule
- Nic
- Nepořádek
- Malé písmo na tabulích
- Špatné značení
- Chybějící informace a mapy
- Mnoho jiných návštěvníků, hluční návštěvníci
- Špatné zázemí stezky
- Mnoho textu, nudné tabule
- Náročnost terénu

Z průzkumu vyplívá, že nejvíce návštěvníků je nespokojeno hlavně s nepořádkem (Obrázek 47). Další častou odpovědí byla nespokojenost s délkou stezky, nespokojenost s množstvím informací na informačních tabulích a s poškozenými tabulemi na trasách (Obrázek 47).

Obrázek 47: Uved'te, s čím jste obvykle při návštěvě nespokojeni? n=303

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3 Identifikace rozdílů v odpovědích návštěvníků

Cílem této kapitoly je naleznutí nebo vyvrácení shody v četnosti odpovědí na otázky mezi každou závislou proměnnou dle kategorií dané nezávislou proměnnou. Rovněž byla provedena homogenní analýza, zda-li se odpovědi některé konkrétní kategorie neliší výrazně oproti konkrétní jiné kategorii. Pokud ano, byla u dané analýzy přidána informace o tomto testu homogenity.

4.3.1 Závislost odpovědí na pohlaví

Liší se některé odpovědi preferencí v dotazníkovém šetření podle pohlaví? Mezi formami dopravy ke stezce nebyl prokázán významný rozdíl mezi muži a ženami stejně tak při volbách preferencí mezi formami dopravy po stezce samotné. Pokud jde o zjišťování informací o stezce, byl prokázán rozdíl mezi muži a ženami, kdy muži více preferují vyhledávání informací elektronicky (Tabulka 1). Pokud se podíváme na zaměření trasy, nalézáme statisticky významný rozdíl u zaměření trasy na rostlinstvo a techniku. Ženy spíše preferují rostlinstvo (Tabulka 2), muži naopak techniku (Tabulka 3).

Při následných POST-HOC testech na hladině významnosti 0,01 byl ovšem zjištěn rozdíl v homogenitě skupin pouze u otázky týkající se vyhledávání informací elektronicky (Tabulka 1) a u otázky o technickém zaměření stezky (Tabulka 3).

Tabulka 1: Závislost preferencí (u zjišťování informací elektronicky) na pohlaví, hladina významnosti 0,05

Pohlaví	Průměr	Směr. Odchylka	Homogenní skup.
Ženy	2,306122	1,327024	A
Muži	3,000000	1,488696	B
p=0,001474			
F=10,44712			

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 2: Závislost preferencí (u zaměření trasy na rostlinstvo) na pohlaví, hladina významnosti 0,05

Pohlaví	Průměr	Směr. Odchylka
Ženy	3,714286	1,218415
Muži	3,293333	1,392774
p=0,035800		
F=4,47708		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 3: Závislost preferencí (u zaměření trasy na techniku) na pohlaví, hladina významnosti 0,05

Pohlaví	Průměr	Směr. Odchylka	Homogenní skup.
Ženy	2,562500	1,304345	A
Muži	3,960000	1,288620	B
p=0,000000			
F=48,84688			

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3.2 Závislost odpovědí na počtu návštěv naučných stezek v minulém roce

Liší se od sebe některé odpovědi podle toho, kolik naučných stezek navštívil návštěvník v minulém roce? Statisticky významný rozdíl se objevuje u způsobu dopravy k naučné stezce, tuto formu dopravy neradi volí spíše nezkušení návštěvníci (Tabulka 4). Co se týče získávání informací, nejvýznamnější rozdíly lze nalézt, pokud jde o informace z brožur nebo z elektronické informace. Zkušení návštěvníci nepreferují četbu brožur (Tabulka 5) a volí spíše elektronické zdroje (Tabulka 6). U možností absolvování trasy nalezneme výrazný rozdíl v preferencích u okružních tras (Tabulka 7). Zaměření stezek je nejvíce diferencováno u stezek s všeobecným zaměřením. Málo zkušených návštěvníků tuto volbu nejméně preferují (Tabulka 8).

POST-HOC testy na hladině významnosti 0,01 byla zjištěna nehomogenita u otázky na typ trasování okružní trasou. Tuto výrazně preferovali zkušenější návštěvníci s až pěti navštívenými stezkami v minulém roce oproti těm, kteří navštívili pouze jednu naučnou stezku (Tabulka 7).

Tabulka 4: Závislost preferencí (u možnosti dopravy pěšky) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05

Počet návštěv	Průměr	Směr. Odchylka
0	4,117647	1,531531
1	3,407407	1,310705
2 až 5	4,280488	1,279226
6 až 15	3,852941	1,526942
více než 15	3,555556	1,394433
p=0,022846		
F=2,921707		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 5: Závislost preferencí (u zjišťování informací z tištěných brožur a knih) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05

Počet návštěv	Průměr	Směr. Odchylka
0	3,125000	1,627882
1	3,740741	1,403090
2 až 5	3,841463	1,201537
6 až 15	3,735294	1,213780
více než 15	2,444444	1,589899
p=0,017603		
F=3,084684		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 6: Závislost preferencí (u zjišťování informací elektronicky) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05

Počet návštěv	Průměr	Směr. Odchylka
0	2,625000	1,310216
1	2,222222	1,086042
2 až 5	2,597561	1,530430
6 až 15	2,705882	1,467412
více než 15	3,444444	1,740051
p=0,020052		
F=3,003335		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 7: Závislost preferencí (u způsobu trasování okružní trasou) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05

Počet návštěv	Průměr	Směr. Odchylka	Homogenní Skup.
0	4,117647	1,363926	AB
1	3,407407	1,278799	A
2 až 5	4,333333	0,974679	B
6 až 15	3,969697	1,310650	AB
více než 15	3,555556	0,881917	AB
p=0,004778			
F=3,894189			

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 8: Závislost preferencí (u všeobecného zaměření stezky) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05

Počet návštěv	Průměr	Směr. Odchylka
0	4,062500	0,997914
1	3,400000	1,224745
2 až 5	4,151899	1,038843
6 až 15	3,666667	1,216210
více než 15	3,777778	0,971825
p=0,027385		
F=2,810971		

Zdroj: Vlastní výzkum

4.3.3 Závislost odpovědí na věkové kategorii

Liší se od sebe některé odpovědi podle toho, jaké věkové kategorie jsou jednotliví návštěvníci? Statisticky významný rozdíl se objevuje u způsobu dopravy ke stezce ať už pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou. Pěšky nebo na kole se ke stezce nejraději dostávají lidé ve věku 18-45 let (Tabulka 9, 10). Veřejnou dopravu nejméně využívají kategorie 18-25 let a 56-65 let (Tabulka 11). Pokud jde o formu absolvování naučné stezky, významný rozdíl se objevuje u volby na kole a na běžkách. Projet na kole stezku preferují lidé ve věku 18-45 let (Tabulka 12). Pokud se jedná o běžkování, tuto formu vyhledává pouze segment lidí ve věku 26-35 let (Tabulka 13). Pokud jde o varianty možností absolvování tras, průchozí stezky se začátkem a koncem v jiném bodě nevyhledávají při svých dovolených hlavně lidé nad 56 let věku (Tabulka 15). Ze zaměření stezek se na hladině statistické významnosti zajímají o geologii a techniku hlavně lidé ve věku 26-45 let (Tabulka 16, 17).

Při POST-HOC testech byl u otázky na geologické zaměření nalezen výrazný rozdíl mezi kategoriemi 18-25 let a 26-45 let

Tabulka 9: Závislost preferencí (doprava ke stezce pěšky) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	3,583333	1,405699
26-35	3,976190	1,219518
36-45	4,000000	1,286535
46-55	3,320000	1,573743
56-65	2,692308	1,702186
66-75	3,333333	0,577350
nad 75	5,000000	0,000000
p=0,046625		
F=2,187118		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 10: Závislost preferencí (doprava ke stezce na kole) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	3,700000	1,211527
26-35	3,666667	1,373382
36-45	3,900000	1,268994
46-55	3,125000	1,541104
56-65	2,769231	1,589227
66-75	2,000000	1,000000
nad 75	1,000000	0,000000
p=0,009632		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 11: Závislost preferencí (doprava ke stezce veřejnou dopravou) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	2,850000	1,325436
26-35	3,523810	1,194256
36-45	3,700000	1,512021
46-55	3,320000	1,405940
56-65	2,846154	1,519109
66-75	5,000000	0,000000
nad 75	5,000000	0,000000
p=0,007496		
F=3,044125		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 12: Závislost preferencí (absolvování stezky na kole) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	4,016667	1,185958
26-35	3,767442	1,493433
36-45	4,300000	1,022168
46-55	3,280000	1,594783
56-65	2,923077	1,705947
66-75	2,000000	1,732051
nad 75	1,000000	0,000000
p=0,000844		
F=4,030990		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 13: Závislost preferencí (absolvování stezky na běžkách) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	2,266667	1,300152
26-35	3,186047	1,531507
36-45	2,633333	1,325697
46-55	2,240000	1,267544
56-65	1,769231	1,363442
66-75	1,000000	0,000000
nad 75	1,000000	0,000000
p=0,001545		
F=3,759616		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 14: Závislost preferencí (trasování stezky bez značení) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	1,949153	1,237680
26-35	1,767442	1,250471
36-45	2,000000	1,286535
46-55	1,400000	0,707107
56-65	2,769231	1,832750
66-75	1,000000	0,000000
nad 75	4,000000	0,000000
p=0,018279		
F=2,631815		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 15: Závislost preferencí (možnosti absolvování trasy: začátek a konec v jiném bodě) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	3,733333	1,039339
26-35	4,046512	1,068009
36-45	3,655172	1,446075
46-55	3,916667	1,138904
56-65	3,153846	1,625123
66-75	2,000000	1,000000
nad 75	5,000000	0,000000
p=0,031367		
F=2,377685		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 16: Závislost preferencí (zaměření stezky na geologii) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	2,694915	1,276502
26-35	3,465116	1,386136
36-45	3,666667	1,295439
46-55	3,240000	1,507758
56-65	2,916667	1,443376
66-75	2,666667	1,527525
nad 75	5,000000	0,000000
p=0,017128		
F=2,662736		

Zdroj: Vlastní výzkum

Tabulka 17: Závislost preferencí (zaměření stezky na techniku) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05

Věk	Průměr	Směr. Odchylka
18-25	2,898305	1,385826
26-35	3,595238	1,415240
36-45	3,700000	1,441981
46-55	2,520000	1,475353
56-65	3,166667	1,466804
66-75	1,333333	0,577350
nad 75	5,000000	0,000000
p=0,001801		
F=3,694006		

Zdroj: Vlastní výzkum

5 DISKUSE

Z preferencí návštěvníků vyplývá, že co se týče možnosti dopravy, účastníci cestovního ruchu preferují na zhruba stejné úrovni dopravu ke stezce pěšky, na kole, automobilem. O něco méně výrazněji preferují veřejnou dopravu. Z hlediska nabídky naučných stezek je možné se ke všem dostat pěšky, autem a většinou i na kole, pouze v případě naučné stezky Kolem Kletě je s přístupem problém vzhledem k pozici stezky na vrcholku hory.

Z preferencí možností absolvování trasy lze vyčíst, že návštěvníci nejvýrazněji preferují možnost pěšky a poté možnost na kole. Pěšky je schůdných všech šest, bohužel na kole lze absolvovat pouze stezku Třísov. Vzhledem k poptávce je tu určitá možnost optimalizace, kdy by se naučné stezky mohly upravit na sjízdnost pro cyklisty. Ostatní možnosti absolvování trasy nejsou příliš preferovány a stezky v oblasti je ani nenabízejí, pouze naučná stezka Třísov umožňuje absolvování trasy s kočárkem.

Z preferencí získávání informací o zajímavostech jsou na tom nejvýrazněji informační tabule. Z tohoto pohledu stezky uspokojují poptávku dostatečně, jelikož celkově na trasách nalezneme 76 informační tabulí.

Značení trasy vyžadují turisté podle klasického vzoru značením turistickými značkami. Při vlastním šetření v oblasti bylo zjištěno, že všechny stezky jsou značeny tímto vzorem, ovšem někdy jsou značky nečitelné, je jich nedostatek, či jsou špatně umístěné a z tohoto pohledu je tu určitá možnost optimalizace přeznačením stezek.

Způsob trasování nepreferují návštěvníci nijak výrazně. Pokud se musí rozhodnout, volí ovšem raději formu okružní trasy. V tomto ohledu pokrývají poptávku naučné stezky poměrně dobře, protože čtyři ze sledovaných šesti stezek mají okružní trasu.

Ze zaměření trasy návštěvníci nejvíce preferují zaměření na živočichy, historii, krajinu, a všeobecné zaměření. První jmenované se objevuje na tabulích ve všech sledovaných naučných stezkách vyjma stezky Červený dvůr, který má zaměření čistě krajinného a historického významu. Ostatní zaměření se objevují ve všech sledovaných naučných stezkách.

Pokud jde o přednosti jednotlivých stezek oproti klasickým trasám, návštěvníci nejvíce oceňují informace a informační tabule. Jak bylo uvedeno, naučné stezky v lokalitě Blanský les jsou tabulemi dobře vybaveny a mají proto pro účastníky vyšší atraktivitu.

Při rozhodování o výběru naučné stezky u návštěvníků vítězí hlavně zaměření stezky, doporučení a blízkost a dostupnost stezky. Výše je uvedeno, že návštěvníci preferují témata jako jsou živočichové, historie, krajina a všeobecné zaměření. A z vlastního šetření vyplynulo, že tyto témata jsou převážně na naučných stezkách zastoupena, proto by měly být naučné stezky pro návštěvníky v tomto ohledu atraktivní. Blízkost a možnost dopravy byla rovněž uvedena v častých odpovědích. Pět ze šesti stezek je přístupných pěšky, autem, či na kole a tyto volby návštěvníci také preferují. Pokud se jedná o délku a náročnost trasy, vzhledem k tomu, že se naučné stezky v dané lokalitě nacházejí v členitém terénu, je zde časté převýšení a náročné úseky. Jediná naučná stezka Červený dvůr vede po rovinném terénu parku. U ostatních naučných stezek tu je určitá možnost optimalizace, například vytvořením variant absolvování na těžké úseky a snadné úseky.

Pokud jde o vybírání poplatku za vstup na naučnou stezku, šetřením byla zjištěna ochota návštěvníků zaplatit až 50 Kč za osobu. Na naučných stezkách není nikde vybírán poplatek, pouze na naučné stezce Třisov je zpoplatněn vstup na zříceninu hradu Dívčí kámen. Z tohoto hlediska tu je určitá možnost optimalizace. Například na stezku Červený dvůr by mohl být vybírán poplatek, jelikož je stezka v uzavřeném areálu parku s daným přístupem přes zámek a realizace by v tomto případě mohla být proveditelná.

64% návštěvníků by mělo zájem absolvovat stezku s průvodcem. Při vlastním šetření nebylo zjištěno, že by tuto možnost některá stezka nabízela. Ovšem návštěvníci uvedli, že by byli ochotni zaplatit až 50 Kč na osobu za prohlídku s průvodcem. Proto se tu objevuje určitá možnost optimalizace. V tomto případě by ovšem záleželo na formě realizace projektu, jelikož stezky nemají ve valné většině poskytnuté zázemí a vybavení například v podobě nějakého stálého stanoviště. Opět na jako jediné stezce Červený dvůr by mohla být zvážena tato možnost, protože se zde nachází zázemí v zámku.

Při vyjmenovávání, s čím jsou návštěvníci obecně na naučných stezkách nespokojeni, byl jako hlavní bod uveden nepořádek. Při vlastním šetření bylo na sledovaných stezkách zjištěno, že stezky jsou z tohoto hlediska v dobrém stavu a na trase nebylo mnoho odpadků. Ovšem kolem stezek přesto chyběly odpadkové koše. V tomto ohledu by tu mohla být určitá možnost optimalizace, ovšem vybavením stezky se zvyšují náklady na provoz stezky a tak by tato varianta musela být dobře zvážena.

6 NÁVRH PROJEKTU

„Návrh projektu je modelem praktické aplikace výzkumu, představeném v předcházejících kapitolách. Projekt má sloužit pouze jako součást závěrečné práce a jako doklad pochopení problematiky stanoveného tématu. Vzhledem k tomu, že práce jsou zveřejňovány, je nutné zdůraznit, že návrh projektu je vypracován tak, aby byl reálně proveditelný, nikoliv však s jakýmkoliv úmyslem jej jakkoliv realizovat a nezavazuje nikoho – autora, vedoucího práce, ani jakoukoliv složku dále v této kapitole zmíněnou – k jakékoliv zodpovědnosti související s tímto návrhem.“ (Navrátil, 2011a).

6.1 Úvod k projektu

Při vlastním šetření na Naučných stezkách v lokalitě Blanský les bylo zjištěno, na jaký segment návštěvníků se stezky většinou zaměřují. Čtyři stezky měli jako hlavní segment pouze pěší návštěvníky, naučné stezky v této lokalitě jsou díky velké výškové členitosti a terénní náročnosti Prachatické pahorkatiny nesjízdné pro cyklisty. Žádná ze stezek nenabízí variantní řešení. Při sbírání primárních dat přitom téměř 65% dotazovaných na otázku o možnosti absolvování trasy na kole uvedlo, že by výrazně preferovali či preferovali tuto možnost.

Naučná stezka Brložsko má délku celkem 8 km, přitom pouhých 7% z této délky tvoří nebezpečný úsek. Jedná se o prudký výstup lesem k zastavení číslo osm u hradu Kuglveit.

6.2 Cíl projektu

6.2.1 Specifický cíl projektu

Cílem projektu je trasová úprava NS Brložsko tak, aby byla přístupná i pro cykloturisty. Tímto zásahem bude stezka rovněž zpřístupněna i pro rodiny s malými dětmi a starší věkovou kategorií. Cílem je zvýšení atraktivnosti NS Brložsko pro širší segment účastníků cestovního ruchu.

6.2.2 Lokalizace projektu

- Stát (NUTS 1): CZ Česká republika
- Region (NUTS 2): CZ03 Jihozápad
- Kraj (NUTS 3): CZ031 Jihočeský kraj
- Okres (NUTS 4): CZ0312 Český Krumlov
- Obec (NUTS 5): CZ0312 545431 Brloh
- Katastrální území: 609846 Brloh pod Kletí

6.2.3 Zadavatel projektu

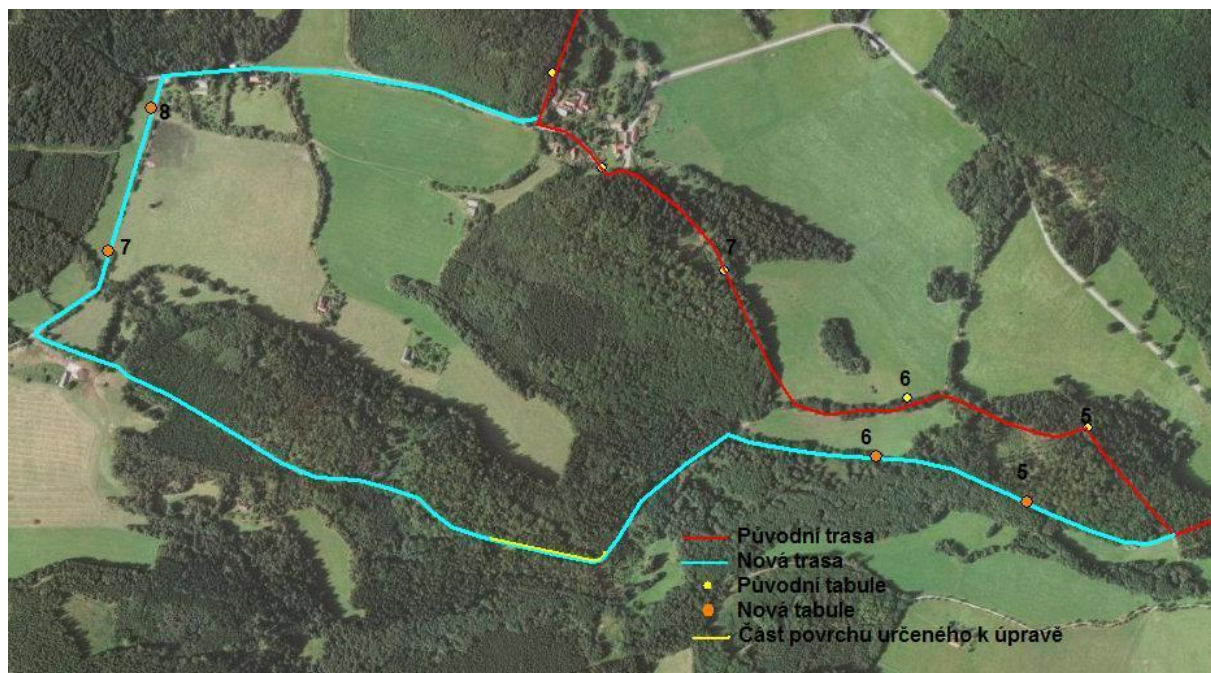
Nynější správce stezky je CHKO Blanský les a obec Brloh. CHKO Blanský les se stará rovněž o ochranu přírody v lokalitě a mohla by v projektu zaujmout kontrolní roli při samotné realizaci. Správu nad finančními prostředky a realizací projektu by mohla převzít obec Brloh a společně s CHKO Blanský les zažádat o částečnou dotaci na úpravu stezky.

6.3 Technické údaje projektu

V úpravě samotné stezky se jedná o úsek, na kterém se nachází tabule číslo pět, šest a sedm. Nový úsek vede po zpevněném povrchu po menším úrovňovém stoupání. V rámci projektu jde o úpravu této nové trasy, jejíž část povrchu je ve špatném stavu (cesta je rozemleta vodou v místě prvního stoupání). V rámci projektu se jedná o strhnutí a srovnání vrchní vrstvy cesty. Následně bude povrch zpevněn a zesílen. Ve vrchní části nové stezky bude pro rozšíření tématu instalována nová informační tabule s novým pořadovým číslem 7A u památné Kuklwaitské lípy. Tato tabule bude mít obsahové téma právě Kuklwaitskou lípu a ostatní památné stromy v lokalitě.

V poslední fázi dojde k přeznačení Naučné stezky a k přemístění naučných tabulí číslo pět, šest a sedm.

Obrázek 48: Znázornění úprav NS Brložsko

Zdroj: Vlastní tvorba

Tabulka 18: údaje o délce nového úseku

Celková délka nového úseku	3591m
Délka části určené k opravě	237m

Zdroj: Vlastní tvorba

6.4 Řešení projektu

6.4.1 Technické řešení

V první části projektu budou provedeny upravovací práce na poničeném úseku. Povrch cesty se za pomoci techniky probagruje do hloubky 1m a posléze urovná. Z vrchní části stezky od Dobročkova je snadný přístup pro buldozer s širokým podvozkem, který bude schopen radlicí koryta vymletá vodou srovnat a pásy celou plochu zhutnit. Podél stezky se

vyhloubí odtoková koryta pro vodu. Na povrch stezky se vzhledem k místu nanese vrstva šterku, které by měla dobře odvádět vodu.

Další fází je změna trasy samotné stezky. Pro tento účel je třeba stezku nově označit a přemístit potřebné tabule na nově určená místa. Na místo bude rovněž usazena i úplně nová tabule. Aby se snížily náklady a nemusela se díky nově vzniklé tabuli přečíslovávat celá stezka, ponese označení 7B a přečísluje se pouze tabule s dosavadním číslem 7, pojednávající o Křemežské kotlině, na 7A.

6.4.2 Návrh informační tabule: Památné stromy

V záhlaví tabule se bude nacházet název naučné stezky NAUČNÁ STEZKA BRLOŽSKEM. Vlevo od textu bude označení tabule 7B, vpravo pak značka naučných stezek.

V levé části samotné tabule bude sloupec s textem formátovaným stejně jako na ostatních tabulích. První informace se bude týkat informací o samotné Kuklwaitské lípě. Budou zde základní údaje (obvod kmene, výška stromu, stáří) a jako zajímavost k historii lípy bude uveden příběh o saských mniších, kteří byli údajně na lípě oběšeni. V další části textu se bude hovořit o ostatních památných stromech v okolí – o Kuklovském dubu a o Brložské lípě.

Pod textem se bude nacházet mapa s lokalizací jednotlivých stromů. Vpravo vedle textu budou potom fotografie těchto stromů s popisky. Nad nimi se bude nacházet název informační tabule: Památné stromy Brložska.

6.4.3 Kalkulace projektu

Náklady na realizaci projektu budou zahrnovat přípravnou fázi projektu. V realizační fázi bude kalkulována úprava vybrané části stezky, a výkopové práce zahrnující i osazení informačních tabulí. Provozní etapa zahrnuje částku na řízení provozu stezky.

Při kalkulaci se vycházelo z obvyklých cen odpovídajících současné situaci na trhu. Pro výpočet úpravných a výkopových prací byl použit ceník dopravní a technické infrastruktury 2011. Ceny jsou uváděny v Kč.

Tabulka 19: Kalkulace projektu

Položka	Počet kusů	Jednotková cena (v Kč) bez DPH	Cena bez DPH (v Kč)	DPH 20% (v Kč)	Cena s DPH (v Kč)
PŘEDINVESTIČNÍ ETAPA					
Projektová dokumentace	1	15000	15000	3000	18000
Výběrové řízení	1	10000	10000	2000	12000
Dokumentace k žádosti o dotaci	1	5000	5000	1000	6000
INVESTIČNÍ ETAPA					
Oprava povrchu					
Úprava povrchu	711m3	224	159264	31852,8	191116,8
Štěrk	213m3	581	123753	24750,6	148503,6
Mechanizace					
Buldozer, široký pás	1	40000	40000	8000	48000
Výkopové práce	1	10000	10000	2000	12000
Pořízení vybavení vč .instalace					
Tabule 7A	1	22000	22000	4400	26400
Tabule 7B (vč. návrhu)	1	24000	24000	4800	28800
Propagace NS					
Grafický návrh průvodce	1	2000	2000	400	2400
Tisk letáků	10000	0,9	9000	1800	10800
Aktualizace webové stránky	1	2000	2000	400	2400
Internetové odkazy	1	2000	2000	400	2400
PROVOZNÍ ETAPA					
Řízení projektu	1	30000	30000	6000	36000
Celkem			454017		544820,4

Zdroj: Vlastní tvorba

Závěr

Lokalita Blanský les je pro svou polohu a velké množství atraktivit vyhledávaným územím v rámci cestovního ruchu. Nachází se v podhůří Šumavy, která je významnou turistickou oblastí a nalezneme zde hned několik přírodních krajinných chráněných oblastí, dále pak významná místa s historickým zaměřením (např. zřícenina hradu Dívčí kámen) a další významné atraktivity cestovního ruchu, jako je například rozhledna Klet'. Všechny NS v oblasti využívají právě tyto přírodní nebo historické předpoklady cestovního ruchu k tomu, aby přilákaly účastníky cestovního ruchu. Cílem této práce bylo zjistit, v jakém stavu tyto stezky jsou a jaké jsou preference jejich návštěvníků. Na základě těchto údajů pak byla zpracována analýza nabídky a poptávky NS v lokalitě a byl dán podnět k určité optimalizaci.

Prvním dílčím cílem byla dokumentace NS. Proběhlo vlastní šetření na konkrétních stezkách, kde byly sledovány různé atributy: typ povrchu, typ výhledu, krajinný pokryv, klimatické zařazení, geomorfologické zařazení. Naučné stezky se nacházejí ve stejném geomorfologickém podcelku. Typy povrchů stezek převažují zpevněné. Více jak polovinu stezek zastupují lesy a proto se na stezkách nachází hlavně uzavřený typ výhledu.

Mezi sledovanými atributy stezek byly nalezeny některé výrazné rozdíly. Muži výrazněji preferují formu získávání elektronických informací o stezkách než ženy. Rovněž výrazněji preferují zaměření stezky na techniku. Zkušení návštěvníci s dvěma až pěti navštívenými stezkami mají výrazně raději okružní typ trasování stezek než nezkušení návštěvníci, kteří nevědí, co mají od stezky očekávat.

Z možností optimalizací byl podán návrh na případné upravení některých stezek tak, aby byly sjízdné i pro cyklisty. Dále je tu možnost přeznačení některých stezek tak, aby se na nich dalo lépe orientovat. V rámci přeznačení by se mohli vytvořit i varianty absolvování stezek tak, aby vznikly jednodušší úseky. Co se týče zpoplatnění stezek, ať už při samotném vstupu na stezku nebo poskytnutím průvodce, do budoucna jsou tu otevřené možnosti, protože při průzkumu byla zjištěna preference návštěvníku této volby. Konkrétní možnost optimalizace by byla možná v obou případech na naučné stezce Červený dvůr. Poslední možností optimalizace je osazení stezek odpadkovými koši.

7 SUMMARY

Location Blanský forest was found ideal for realization of tourist activities because of its localization in very attractive tourist region. Tourist condition in this location are very good, because Blanský forest has really various and interesting landscape and many historical monuments can be found here.

As for the educational routes in this area, during the investigation of the area was discovered that the routes can be divided into several types of trails according to the type of surface, landscape or view.

Some types of these routes are preferred by different segments of tourists.

After finishing analysis, this work reported several types of suggestions, how the routes can be improved. For example by modifying the routes, so they can be used by cyclists, or by charging an entrance fee to some of them, so they can make at least some profit.

8 SEZNAM PRAMENŮ A POUŽITÉ LITERATURY

- Demek, J.; Mackovčín, P. (2006). *Hory a nížiny: Zeměpisný lexikon ČR*. (2. vydání). Brno: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. 580 s. ISBN 80-86064-99-9.
- Horner, S., & Swarbrooke, J. (2003). *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. (1. vydání). Praha: Grada.
- Hrala, V. (2001). *Geografie cestovního ruchu*. (2. vydání). Praha: Idea servis.
- Chromý, P. (2000). *Jihočeský kraj*. (1. vydání). Praha: Kartografie.
- Goeldner, Ch. R., & Ritchie, J. R. B. (2009). *Tourism: Principles, Practices, Philosophies*. (11th Edition). New York: Wiley.
- LAUERNS, M. (2007). Route tourism: a roadmap for successful destinations and local economic development. *Development Southern Africa*. 24, 475-489.
- Mirvald, S., Dokoupil, J., Matušková, A., Novotná, M., Suda, J., & Reitspiess, Z. (1994). *Geografie cestovního ruchu*. (1. vydání). Plzeň: Pedagogická fakulta ZČU.
- Pala, P. *Manuál k aplikaci JanMap v.2.4.7* [online]. c2008 [cit. 2009-04-27]. Dostupné na: <<http://janitor.cenia.cz/www/public/manual/janmap/index.html>>.
- Pásková, M., Zelenka, J. (2002). *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. 448 s. ISBN 80-239-0152-4.
- Reif, J. (2000). *Metody matematické statistiky*. (1. vydání). Plzeň: Západočeská univerzita.
- Ritchie, J. R. B., & Crouch G. I. (2003). *The Competitive Destination: A Sustainable Tourism Perspective*. (1. vydání). Oxon: CABI Publishing.
- Šprincová, S. (1975). *Úvod do geografie cestovního ruchu*. (1. vydání). Olomouc: Přírodovědecká fakulta UP.

Internetové zdroje

- *Navrátil J. (2011) [a]: Kostra projektu BP.* [online]. c2011 [cit. 2012-04-10]. Dostupné na:
https://sites.google.com/site/studuji/bp/nsvcr/projekt_NS.doc?attredirects=0>.
- *Navrátil J. (2011) [b]: databáze informačních tabulí.* [online]. c2011 [cit. 2011-12-21]. Dostupné na:<<https://sites.google.com/site/studuji/bp/nsvcr/tabule.xls?attredirects=0>>.
- *Průměrné ceny dopravní a technické infrastruktury aktualizace c2011* [online].c2011 [cit.2012-04-19]. Dostupné na: < <http://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/internetove-prezentace/prumerne-ceny-TI/1-z> >.
- *Charakteristika CHKO,* [online]. c2011 [cit. 2012-02-1]. Dostupné na: < <http://www.ochranaprirody.cz/wps/portal/cs/blansky-les/o-sprave-chko>>.
- *Na úvod o naučných stezkách,* [online]. c2008 [cit. 2012-02-1]. Dostupné na: < <http://www.naucnoustezkou.cz/na-uvod-o-naucnych-stezkach>>.

9 SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Závislost preferencí (u zjišťování informací elektronicky) na pohlaví, hladina významnosti 0,05.....	52
Tabulka 2: Závislost preferencí (u zaměření trasy na rostlinstvo) na pohlaví, hladina významnosti 0,05.....	53
Tabulka 3: Závislost preferencí (u zaměření trasy na techniku) na pohlaví, hladina významnosti 0,05.....	53
Tabulka 4: Závislost preferencí (u možnosti dopravy pěšky) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05	54
Tabulka 5: Závislost preferencí (u zjišťování informací z tištěných brožur a knih) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05	54
Tabulka 6: Závislost preferencí (u zjišťování informací elektronicky) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05	55
Tabulka 7: Závislost preferencí (u způsobu trasování okružní trasou) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05	55
Tabulka 8: Závislost preferencí (u všeobecného zaměření stezky) na počtu navštívených stezek, hladina významnosti 0,05	55
Tabulka 9: Závislost preferencí (doprava ke stezce pěšky) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05	56
Tabulka 10: Závislost preferencí (doprava ke stezce na kole) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05	57
Tabulka 11: Závislost preferencí (doprava ke stezce veřejnou dopravou) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05.....	57

Tabulka 12: Závislost preferencí (absolvování stezky na kole) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05	57
Tabulka 13: Závislost preferencí (absolvování stezky na běžkách) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05.....	58
Tabulka 14: Závislost preferencí (trasování stezky bez značení) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05.....	58
Tabulka 15: Závislost preferencí (možnosti absolvování trasy: začátek a konec v jiném bodě) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05	59
Tabulka 16: Závislost preferencí (zaměření stezky na geologii) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05	59
Tabulka 17: Závislost preferencí (zaměření stezky na techniku) na věkové kategorii účastníků, hladina významnosti 0,05	60
Tabulka 18: údaje o délce nového úseku.....	65
Tabulka 19: Kalkulace projektu	67

10 SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Naučná stezka Kolem Kletě.....	19
Obrázek 2: Zastoupení typů povrchu na NS Kolem Kletě	19
Obrázek 3: Zastoupení výhledů na NS Kolem Kletě	20
Obrázek 4: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Kolem Kletě.....	20
Obrázek 5: Naučná stezka Brložsko	21
Obrázek 6: Zastoupení typů povrchu na NS Brložsko	22
Obrázek 7: Zastoupení výhledů na NS Brložsko	22
Obrázek 8: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Brložsko	23
Obrázek 9: Naučná stezka Granátník	24
Obrázek 10: Zastoupení typů povrchu na NS Granátník.....	25
Obrázek 11: Zastoupení výhledů na NS Granátník	25
Obrázek 12: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Granátník	26
Obrázek 14: Zastoupení typů povrchu na NS Vyšenské kopce.....	27
Obrázek 15: Zastoupení výhledů na NS Vyšenské kopce.....	28
Obrázek 16: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Vyšenské kopce	28
Obrázek 17: Naučná stezka Třísov	29
Obrázek 18: Zastoupení typů povrchu na NS Třísov	30
Obrázek 19: Zastoupení výhledů na NS Třísov	30
Obrázek 20: Zastoupení krajinného pokryvu na NS Třísov	31
Obrázek 21: Naučná stezka Červený dvůr	32
Obrázek 22: Zastoupení typů povrchu na NS Červený dvůr.....	32

Obrázek 23: Zastoupení výhledů na NS Červený dvůr	33
Obrázek 25: Zastoupení jednotlivých NS v geomorfologických okrscích podle délky	34
Obrázek 26: Zastoupení jednotlivých typů povrchu na NS ve sledovaném území	35
Obrázek 27: Zastoupení jednotlivých typů výhledu ve sledovaných NS	36
Obrázek 28: Zastoupení jednotlivých typů pokryvu ve sledovaných NS	37
Obrázek 29: Porovnání zastoupení jednotlivých typů výhledu ve sledovaných NS na typu povrchu	38
Obrázek 31: Pohlaví respondentů, n=176	39
Obrázek 32: Věk respondentů, n=175	39
Obrázek 33: Počet návštěv naučných stezek v loňském roce, n=169	40
Obrázek 34: preference pěších a turistických výletů, n=172.....	41
Obrázek 35: Preference dopravy k naučné stezce	42
Obrázek 36: Preference možností absolvování trasy.....	43
Obrázek 37: Preference získávání informací o zajímavostech	44
Obrázek 38: Preference značení trasy	44
Obrázek 39: Preference trasování.....	45
Obrázek 40: Preference zaměření trasy	46
Obrázek 41: Přednosti před klasickými turistickými trasami, n=191	47
Obrázek 42: Nejdůležitější aspekty při rozhodování, n=383	48
Obrázek 43: Pokud je za vstup vybírán poplatek, kolik jste ochoten zaplatit?, n=176.....	49
Obrázek 45: Měli byste zájem o prohlídku s průvodcem?, n=176.....	49
Obrázek 46: Jakou částku jste ochoten za průvodce zaplatit?, n=113	50
Obrázek 47: Uveďte, s čím jste obvykle při návštěvě nespokojeni? n=303.....	51

11 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Zdevastovaná tabule na NS Brložsko

12 PŘÍLOHY

Příloha 1: Zdevastovaná tabule na NS Brložsko

Zdroj: Vlastní šetření